

JATKUVAN OPPIMISEN SANASTO

luonnos 10.6.2021
kokoukseen 15.6.2021

Sisällysluettelo

Käsittekaavioluettelo.....	4
Esipuhe.....	5
Sanaston rakenne ja merkinnät.....	6
Alaotsikko.....	6
1 Koulutus.....	8
1.1 Koulutus (1) luonteen, koulutusasteen ja koulutuslajin mukaan.....	10
1.2 Koulutus (1) tutkintotavoitteisuuden mukaan eli tutkintoon johtavat ja tutkintoon johtamattomat koulutukset (1).....	12
1.3 Koulutus (1) järjestäjän, tavoitteen ja rahoittajan mukaan.....	14
1.4 Työvoimakoulutus.....	18
1.5 Työelämässä oppiminen.....	24
2 Opintojen rakenneyksiköitä.....	32
3 Opetus, ohjaus ja valmennus.....	38
4 Henkilön rooleja jatkuvassa oppimisessä.....	43
5 Oppiminen.....	46
6 Osaaminen.....	49
7 Pätevyys ja kelpoisuus.....	54
8 Todistus.....	56
9 Luokitteluja.....	60
10 Käsitteitä, jotka otetaan mukaan, jos resurssi riittää.....	62
10.1 Ammatti.....	62
10.2 Työ.....	63
10.3 Todistus.....	66
10.4 Oppiminen.....	67
10.5 Osaaminen.....	68
10.6 Palvelut.....	69
10.7 Koulutus.....	69
10.8 Opintojen rakenne.....	71
10.9 Ajanjaksoja.....	73
Englanninkielinen hakemisto / English index.....	77
Ruotsinkielinen hakemisto / Svenskt register.....	78
Suomenkielinen hakemisto.....	79

Käsitekaavioluettelo

Käsitekaavio 1. Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan sekä koulutus (2).....	10
Käsitekaavio 2. Koulutus (1) ja koulutus (2) tutkintotavoitteisuuden mukaan.....	13
Käsitekaavio 3. Koulutus (1) järjestäjän, tavoitteen ja toteutuksen mukaan.....	16
Käsitekaavio 4. Työvoimakoulutus.....	21
Käsitekaavio 5. Työelämässä oppimisen muotoja.....	30
Käsitekaavio 6. Opintojen rakenneyksiköitä.....	35
Käsitekaavio 7. Opetus, ohjaus ja valmennus.....	41
Käsitekaavio 8. Henkilön rooleja jatkuvassa oppimisessa.....	44
Käsitekaavio 9. Oppiminen.....	47
Käsitekaavio 10. Osaaminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen.....	52
Käsitekaavio 11. Todistuksia.....	58

1 Koulutus

1

koulutus (1)

määritelmä

organisoitu toiminta, jonka ensisijaisena tavoitteena on tuottaa osaamista

huomautus

Määritelmän sana "ensisijaisena" viittaa siihen, että voidaan ajatella, että on myös muuta organisoitua toimintaa, jonka yhtenä tavoitteena on tuottaa osaamista – esimerkiksi sosiaalipolitiikka –, mutta koulutuksessa (1) osaamisen tuottaminen on ensisijainen tavoite.

Koulutuksen (1) tavoitteena oleva osaaminen voidaan tuottaa *opetuksen (1)* tai muun *oppimiseen* tähtäävän toiminnan avulla.

Koulutus (1) on laaja ja varsin abstrakti käsite.

Tutkintotavoitteisuuden mukaan koulutus (1) voidaan jakaa tutkintoon johtavaan koulutukseen, tutkintoon valmistavaan koulutukseen ja koulutukseen, joka ei johda eikä valmista tutkintoon.

Englannin käsite education on laajempi kuin suomen koulutus (1), niin että termillä education viitataan koulutuksen (1) lisäksi muun muassa *kasvatukseen*, *opetukseen (1)* ja sivistykseen.

Käsite on sisällöllisesti yhdenmukainen Opetus- ja koulutussanaston (OKSA) 2. laitoksen koulutus (1) -käsitteen kanssa. Huomautuksia on muokattu. Luettu 26.2.2021.

<http://uri.suomi.fi/terminology/oksa/c121>

Vrt. *koulutus (2)*.

Ks. myös *opettaminen*, *oppiminen*, *opiskelu*.

Käsitteen tunnus: c1

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: *Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan sekä koulutus (2), Koulutus (1) ja koulutus (2) tutkintotavoitteisuuden mukaan ja Koulutus (1) järjestäjän, tavoitteen ja toteutuksen mukaan*

Lähde: OKSA_02 (c121)

OKSA-jaos 2.10.2020: Jatkuvan oppimisen sanastossa myös koulutukset jotka on OKSAssa määritelty koulutus (1):nä, voisi mahdollisesti määritellä koulutus (2):na (täydennyskoulutus, muuntokoulutus, erikoistumiskoulutus...)

2

koulutus (2)

määritelmä

suunniteltu opintojen ja järjestelyjen kokonaisuus, jonka tavoitteena on lisätä johonkin aihepiiriin tai alaan liittyvää osaamista tai tarjota valmiudet tutkinnon tai muun kokonaisuuden suorittamiseen

huomautus

Koulutukset (2) ovat tapa käytännössä organisoida ja toteuttaa *koulutusta (1)*.

Koulutukset (2) voivat olla tutkintoon (esimerkiksi filosofian maisterin tutkinto) johtavia tai tutkintoon johtamattomia. Esimerkkejä tutkintoon johtamattomista koulutuksista ovat korkeakoulun (1) *opintokokonaisuus (2)*, ammatillisen koulutuksen *tutkinnon osa*, avoimena yliopisto-opetuksena tarjottava opintojakso, ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus, korkeakoulun (1) *erikoistumiskoulutus* ja perusopetuksen lisäopetus.

learning opportunity specification: Standardissa Metadata for Learning Opportunities, Advertising (SFS-EN 15982:en) käytetään termiä learning opportunity specification (lyhenne LOS), jolla tarkoitetaan opetussuunnitelmassa (2) määritellyn koulutuksen (2) rakenteen, sisällön ja tavoitteiden kuvausta.

learning opportunity specification: Standardissa European Learner Mobility Achievement Information (SFS-EN 15981/AC) käsite learning opportunity specification on määritelty lähes samoin kuin em. standardissa.

Käsite on sisällöllisesti yhdenmukainen Opetus- ja koulutussanaston (OKSA) 2. laitoksen koulutus (2) -käsitteen kanssa. Huomautuksia on muokattu. Luettu 26.2.2021.

<http://uri.suomi.fi/terminology/oksa/c122>

Käsitteen tunnus: c2

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan sekä koulutus \(2\) ja Koulutus \(1\) ja koulutus \(2\) tutkintotavoitteisuuden mukaan](#)

Lähde: OKSA_02 (c122)

Terminologin kysymys OKM:n asiantuntijoille 22.9.2020: Tarvitaanko Jatkuvan oppimisen sanastossa tehdä ero koulutus (1) ja koulutus (2) välille; tuleeko sanastoon kummankin alakäsitteitä? Vai voidaanko Jatkuvan oppimisen sanaston kaikkia koulutus-käsitteitä pitää koulutus (1):n alakäsitteinä?

Sanastotyöryhmä 29.9.2020: OKSA-jaos tekee ehdotuksen siitä, mitkä koulutus-käsitteet tarvitaan Jatkuvan oppimisen sanastoon

KMP 4.3.2021: suunniteltu kokonaisuus? Ensimmäisessä huomautuksessa mainitaan kuitenkin, että termillä tarkoitetaan "tapa käytännössä organisoida ja toteuttaa koulutusta (1). Eikö määritelmä voisi olla siis koulutus 1:n toteutus, jos tämä on käytännössä se koulutus, johon haetaan ja tulee valituksi? Vai onko tälle jokin toinen termi? -- **Terminologin kommentti 18.3.2021:** Hyvä kysymys/kommentti, tämänsuuntaista on pohdittu myös OKSA-jaoksessa, eli että pitäisikö koulutus (2):n määritelmässä olla mainittuna koulutus (1) (esim. koulutuksen (1) toteuttamistapa, joka muodostuu suunnitellusta --). Voin viedä tämän kommentin OKSA-jaoksen käsiteltäväksi.

KMP 4.3.2021: Terminologin kysymykseen syyskuulta. Mielestäni jatkuvan oppimisen sanastossa tulisi olla sellainen termi, joka tarkoittaa tätä käytännön toteutusta. Tavoitteenamme taitaa olla ensisijaisesti tietojärjestelmätason termien harmonisointi.

1.1 Koulutus (1) luonteen, koulutusasteen ja koulutuslajin mukaan

3

aikuiskoulutus

määritelmä

[koulutus \(1\)](#), joka on suunniteltu ja järjestetty pääsääntöisesti aikuisille, jotka ovat suhteellisen pitkän, yhtenäisen ja työelämävalmiudet antaneen kouluttautumisvaiheen päätyttyä tai keskeydyttyä siirtyneet työelämään tai muuhun toimintaan ja ovat sen jälkeen osallistumassa jälleen koulutukseen (1)

huomautus

Se, minkä ikäinen henkilö luokitellaan "nuoreksi" ja toisaalta "aikuseksi", vaihtelee luokittelevan tahon mukaan; esimerkiksi tilastoluokitteluissa ja OECD:n luokitteluissa nuorena pidetään alle 25-vuotiaista ja aikuisena 25 vuotta täyttänyt henkilöä. Aikuiskoulutus on lähtökohtaisesti suunnattu 25-vuotiaille ja sitä vanhemmille henkilöille.

Aikuiskoulutus voi olla esimerkiksi [täydennyskoulutusta](#), tutkintoon johtavaa tai tutkintoon valmistavaa koulutusta (1), [henkilöstökoulutusta](#), [työvoimakoulutusta](#) tai [vapaata sivistystyötä](#).

Usein aikuiskoulutuksessa käytetään erilaisia pedagogisia menetelmiä ja ratkaisuja kuin esimerkiksi lapsille tai nuorille tarkoitetussa koulutuksessa (1). Samoin opetuksen ajankohta saattaa olla erilainen aikuiskoulutuksessa ja toisaalta lapsille tai nuorille tarkoitetussa koulutuksessa (1).

Käsite ammatillinen aikuiskoulutus poistui käytöstä, kun ammatillisesta koulutuksesta annettu laki (531/2017) tuli voimaan 1.1.2018.

Käsite perustuu Opetus- ja koulutussanaston (OKSA) 2. laitoksen käsitteeseen aikuiskoulutus. Määritelmää ja huomautuksia on muokattu. Luettu 23.3.2021.

<http://uri.suomi.fi/terminology/oksa/c464>

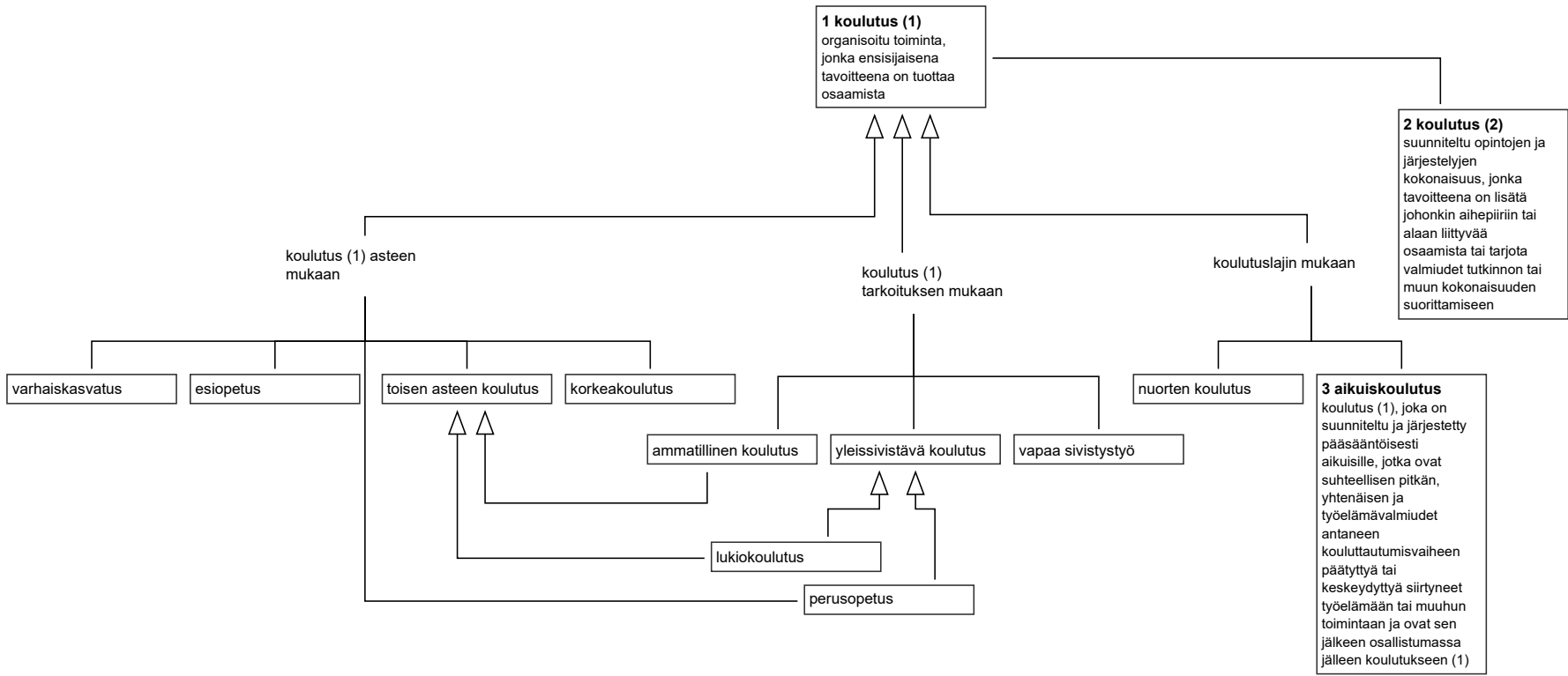
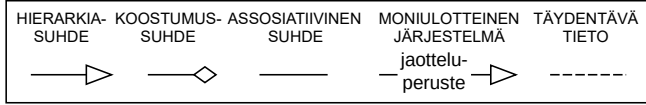
Käsitteen tunnus: c15

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan sekä koulutus \(2\)](#)

Lähde: OKSA_02 (c464)

Terminologin kommentti itselleen 23.3.2021: Käsitteen OKSAsta lainattuja tietoja muokattu; tarkistettava OKSAssa olevat tiedot.

Käsitteekaavio 1. Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan sekä koulutus (2).

1.2 Koulutus (1) tutkintotavoitteisuuden mukaan eli tutkintoon johtavat ja tutkintoon johtamattomat koulutukset (1)

4

muuntokoulutus

määritelmä

tietyn pohjakoulutuksen suorittaneille tarkoitettu *koulutus (1)*, jossa opetussuunnitelma on räätälöity tälle ryhmälle ja joka johtaa uuteen tutkintoon

huomautus

Esimerkki muuntokoulutuksesta on insinööritutkintoon johtava kaivosalan *koulutus (2)*, joka on tarkoitettu henkilöille, jotka ovat suorittaneet insinööri (AMK)- tai DI-tutkinnon kone- ja tuotantotekniikan, sähkötekniikan tai tuotantotalouden alalta.

Käsite on sisällöllisesti yhdenmukainen Opetus- ja koulutussanaston (OKSA) 2. laitoksen muuntokoulutus-käsitteen kanssa. Luettu 23.3.2021. <http://uri.suomi.fi/terminology/oksa/c461>

Käsitteen tunnus: c20

Käsittekaavio: [Koulutus \(1\) ja koulutus \(2\) tutkintotavoitteisuuden mukaan](#)

Lähde: OKSA_02 (c461)

Sanastotyöryhmä 29.9.2020: Käsitteen OKSAsta lainatut tiedot ok.

5

kotoutumiskoulutus ; aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutus

määritelmä

koulutus (2), jota järjestetään ensisijaisesti oppivelvollisuusiän ylittäneille maahanmuuttaneille ja jonka tarkoituksena on kehittää **oppijan** suomen tai ruotsin kielen taitoa ja muita kotoutumista edistäviä valmiuksia, jotka tukevat henkilön pääsyä opintoihin ja työelämään sekä osallistumista yhteiskunnan toimintaan

huomautus

Kotoutumiskoulutukseen sisältyy 1) suomen tai ruotsin kielen opetusta; 2) ammatillisten ja muiden työelämässä tarvittavien valmiuksien opetusta, ammatillista suunnittelua ja ohjausta jatko-opintoihin, työllistymistä edistäviin palveluihin tai työmarkkinoille; 3) muuta opetusta, joka edistää yhteiskunnallisia valmiuksia. Kotoutumiskoulutuksen sisällöt määräytyvät Opetushallituksen antamien opetussuunnitelman perusteiden ja Opetushallituksen suositusten mukaisesti.

Kotoutumiskoulutuksen kielellisenä tavoitteena on, että henkilö saavuttaa suomen tai ruotsin kielessä toimivan peruskielitaidon.

Kotoutumiskoulutus järjestetään pääsääntöisesti **työvoimakoulutuksena**.

Työ- ja elinkeinoministeriön laatimassa Kotoutumisen sanastossa (lausuntokierrosluonnos 16.12.2020) suositetaan termimuotoa maahanmuuttanut termimuodon maahanmuuttaja sijaan. Kuitenkin Opetushallituksen antamissa opetussuunnitelman perusteissa vuodelta 2012 tässä määrittelystä koulutuksesta käytetään nimitystä aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutus.

Käsite perustuu Opetus- ja koulutussanaston (OKSA) 2. laitoksen käsitteeseen aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutus. Termejä, määritelmää ja huomautuksia on muokattu. Luettu 23.3.2021. <http://uri.suomi.fi/terminology/oksa/c472>

Käsitteen tunnus: c24

Luokka:

Käsittekaaviot: [Koulutus \(1\)](#) ja [koulutus \(2\) tutkintotavoitteisuuden mukaan](#) ja [Työvoimakoulutus](#)

Lähde: OKSA_02 (c472)

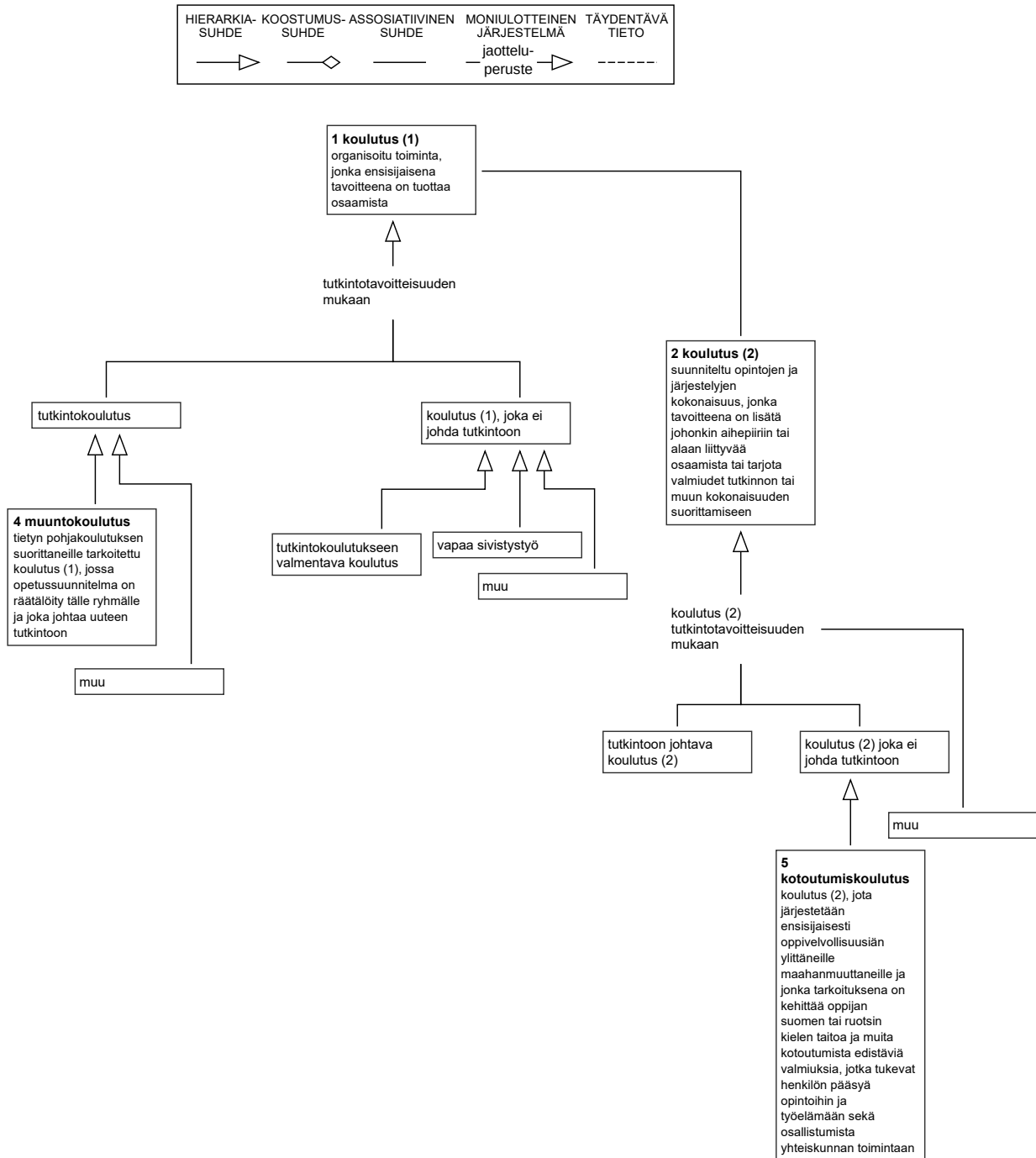
Sanastotyöryhmä 29.9.2020: vaikuttaako oppivelvollisuusiän nostaminen tämän käsitteen määritelmään tm. tietoihin?

Sanastotyöryhmä 29.9.2020: Tero: Meillä on [OKM:ssä] tulossa OKSAn yhteydessä katsaus muuttuviin käsitteisiin kun HE on eteenpäin laitettu.

Terminologin kommentti itselleen 10.11.2020: Käsitteen määritelmä muuttunut, Riina vie muutokset hyväksyttäväksi myös OKSA-jakseen ja sitä kautta julkaistaviksi OKSAssa.

Sanastotyöryhmä 23.11.2020: Täytyy tarkistaa, olisiko määritelmässä puhuttava nimenomaan "kotipaikkaoikeuden/kotoutumisoikeuden saaneista" maahanmuuttaneista. Taina tarkistaa.

Sanastotyöryhmä 23.2.2021: Kotoutumisen sanastosta tarkistettava, onko termisuositus "maahanmuuttanut" ("maahanmuuttajan" sijaan) pysynyt samana lausuntokierroksen jälkeen; Riina tarkistaa

Käsittekaavio 2. Koulutus (1) ja koulutus (2) tutkintotavoitteisuuden mukaan.

1.3 Koulutus (1) järjestäjän, tavoitteen ja rahoittajan mukaan

Sanastotyöryhmä 29.9.2020: pidetään tarkastelussa järjestäminen, opiskelu, rahoitus? (näkökulmia)

6

omaehtoinen koulutus

määritelmä

muu *koulutus (1)* kuin oppivelvollisuuteen kuuluva koulutus

huomautus

Omaehtoisella koulutuksella viitataan kaikkeen muuhun paitsi oppivelvollisuuteen kuuluvaan koulutukseen (1), jota ovat esiopetus ja perusopetus ja – oppivelvollisuuslain (1214/2020) mukaan – esimerkiksi toisen asteen koulutus siihen saakka kun henkilö täyttää 18 vuotta tai suorittaa sitä ennen toisen asteen tutkinnon.

Käsitteen tunnus: c28

Käsittekaavio: [Koulutus \(1\) järjestäjän, tavoitteen ja toteutuksen mukaan](#)

Lähde: OKSA_02 (c1191)

Terminologin kommentti itselleen 23.3.2021: Käsitteen tiedot päivitettävä OKSAan!

7

henkilöstökoulutus

määritelmä

työnantajan henkilöstölleen järjestämä tai hankkima *koulutus (1)*

huomautus

Henkilöstökoulutuksen (1) voi rahoittaa työnantaja kokonaan tai osittain. Henkilöstökoulutus voi saada myös julkista rahoitusta.

Henkilöstökoulutukseen voi hakeutua oma-aloitteisesti tai työnantaja voi velvoittaa osallistumaan siihen.

Käsite on sisällöllisesti yhdenmukainen Opetus- ja koulutussanaston (OKSA) 2. laitoksen henkilöstökoulutus-käsitteen kanssa. Huomautuksia on muokattu. Luettu 23.3.2021.

<http://uri.suomi.fi/terminology/oksa/c1300>

Käsitteen tunnus: c30

Käsittekaavio: [Koulutus \(1\) järjestäjän, tavoitteen ja toteutuksen mukaan](#)

Lähde: OKSA_02 (c1300)

8

täydennyskoulutus

määritelmä

aikaisempaa osaamista, *koulutusta (2)* tai *pätevyyttä* täydentävä ja ajanmukaistava *koulutus (1)*

huomautus

Täydennyskoulutuksia voidaan järjestää toisen asteen oppilaitoksissa, yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa sekä muissa viranomaisen hyväksymissä organisaatioissa. Täydennyskoulutuksina pidetään esimerkiksi työtehtäviin tarvittavien lupien tai todistusten saamiseksi järjestettäviä lyhyitä *koulutuksia (2)*.

Vrt. korkeakoulujen täydennyskoulutus, ammatillinen lisäkoulutus.

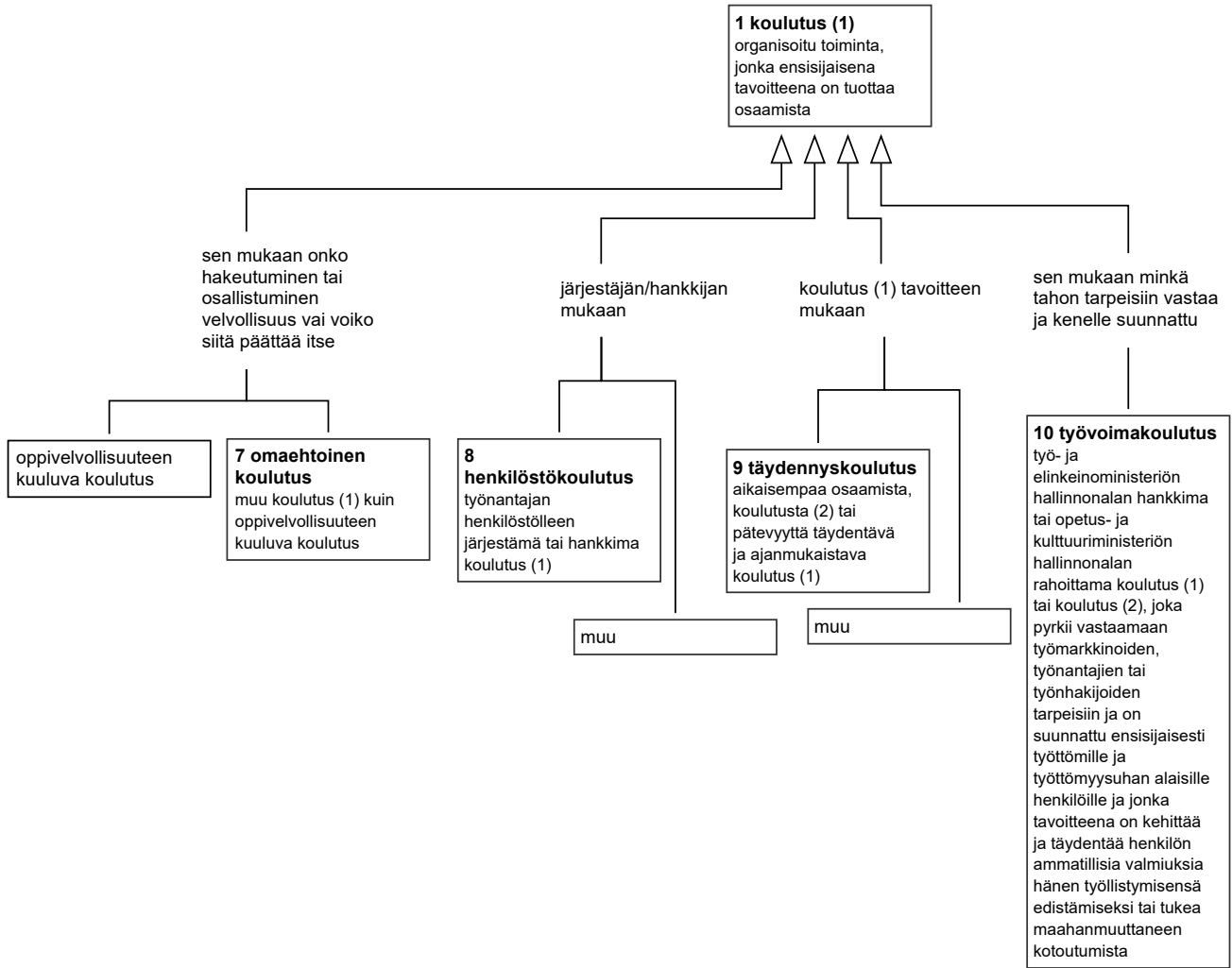
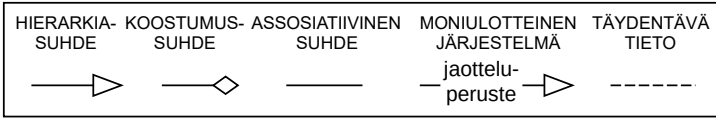
Käsite on sisällöllisesti yhdenmukainen Opetus- ja koulutussanaston (OKSA) 2. laitoksen täydennyskoulutus-käsitteen kanssa. Määritelmää ja huomautusta on muokattu. Luettu 12.4.2021. <http://uri.suomi.fi/terminology/oksa/c460>

Käsitteen tunnus: c34

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Koulutus \(1\) järjestäjän, tavoitteen ja toteutuksen mukaan](#)

Lähde: OKSA_02 (c460)

Käsittekaavio 3. Koulutus (1) järjestäjän, tavoitteen ja toteutuksen mukaan.

1.4 Työvoimakoulutus

9

työvoimakoulutus

ei: työvoimapolitiittinen koulutus (vanhentunut)

määritelmä

työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan hankkima tai opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan rahoittama *koulutus (1)* tai *koulutus (2)*, joka pyrkii vastaamaan työmarkkinoiden, työnantajien tai työnhakijoiden tarpeisiin ja on suunnattu ensisijaisesti työttömille ja työttömyysuhan alaisille henkilöille ja jonka tavoitteena on kehittää ja täydentää henkilön ammatillisia valmiuksia hänen työllistymisensä edistämiseksi tai tukea maahanmuuttaneen kotoutumista

huomautus

Työvoimakoulutus voi olla ammatillista koulutusta tai sitä voidaan järjestää korkeakouluissa.

Työvoimakoulutuksesta ja sen opiskelijavalinnasta säädetään julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa (916/2012). *Valtionosuusrahoitetusta työvoimakoulutuksesta* säädetään ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017).

Käsitteen tunnus: c37

Käsitekaaviot: [Koulutus \(1\) järjestäjän, tavoitteen ja toteutuksen mukaan](#) ja [Työvoimakoulutus](#)

Lähde: OKSA_02 (c466)

Terminologin kommentti itselleen 25.2.20201: Käsitteen OKSAsta lainatut tiedot muuttuneet, päivitettävä lopuksi OKSAan.

Terminologin kysymys sanastotyöryhmän OKM-hallinnonalalaisille 13.11.2020: Onko tämän yläkäsite koulutus (1) vai koulutus (2)? Onko tämä luonteeltaan "mössöä" vai "palikka", kuten OKSA-sanastojaoksen työpajoihin osallistuneet tapaavat kysyä. Tai itse asiassa kai tämä voi olla joko koulutus (1) tai koulutus (2), riippuu tapauksesta - pitääkö merkitä molemmat yläkäsitteet.

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 8.6.2021: Voiko työvoimakoulutus olla *työpaikalla järjestettävää koulutusta*? Koetan hahmottaa, ovatko näiden kahden käsitteen määritelmät nyt riittävän selvät kuvaamaan käsitteiden välistä eroa tai yhtäläisyyttä.

10

<työvoimakoulutus>

kartoitusjakso ; orientaatiojakso (termiehdotus) ; koulutustarpeen ja soveltuvuuden arviointijakso (termiehdotus)

määritelmä

työvoimakoulutuksen alkuvaiheen jakso, jossa arvioidaan yhtäältä henkilöasiakkaan työllistymiseen liittyvää palvelutarvetta, hänen soveltuvuuttaan ja kelpoisuuttaan kyseiselle alalle ja kyseiseen *koulutukseen (2)* sekä toisaalta työnantajaorganisaation työllistämiseen tai henkilöstön kehittämiseen liittyvää palvelutarvetta

huomautus

Henkilöasiakkaan työllistymiseen liittyvää palvelutarvetta ja hänen soveltuvuuttaan ja kelpoisuuttaan alalle ja koulutukseen (2) arvioidaan sekä kyseisen koulutuksen (2) opiskelijavalintanäkökulmasta että asiakkaan työllistyvyyden näkökulmasta.

Kartoitusjakson jälkeen osa opiskelijaksi hakeneista jatkaa varsinaiseen ammatillisesti suuntautuneeseen tai kotoutumista edistävään työvoimakoulutukseen ja osalle tarjotaan muita soveltuvia TE-toimiston palveluita.

Käsitteen tunnus: c38

Käsitekaavio: [Työvoimakoulutus](#)

Sanastotyöryhmä 23.10.2020: Tiedot hyväksytyt, mutta palataan tähän, kun on käsitelty opintojen rakenneyksiköt. Onko ok käyttää sanaa "jakso" ja onko sanan käyttö linjassa muun sanaston kanssa?

11

ammattillinen työvoimakoulutus ; ammatillisesti suuntautunut työvoimakoulutus

määritelmä

[työvoimakoulutus](#), jonka tavoitteena on kehittää ammatillista osaamista

huomautus

Ammattillinen työvoimakoulutus voi olla tutkintoon tai tutkinnon osaan johtavaa ammatillista koulutusta tai tutkintoon johtamatonta ammatillista koulutusta.

Ammattillinen työvoimakoulutus voi olla [valtionosuusrahoitettua työvoimakoulutusta](#), [yhteishankintakoulutusta](#) tai [kehittämiskoulutusta](#). Myös [kotoutumiskoulutusta](#) voidaan joissakin tapauksissa pitää ammatillisena työvoimakoulutuksena.

Käsitteen tunnus: c40

Käsittekaavio: [Työvoimakoulutus](#)

12

rekrytoiva työvoimakoulutus ; rekrytoiva koulutus ; rekrytointikoulutus

määritelmä

ammattillinen työvoimakoulutus, jossa oppijoiden osaamistavoitteet on määritelty yhden tai useamman koulutusta rahoittavan työnantajaorganisaation henkilöstörekrytointitarpeen perusteella

huomautus

Käsitteen tunnus: c47

Käsittekaavio: [Työvoimakoulutus](#)

13

ei-tutkintotavoitteinen ammatillinen työvoimakoulutus ; ammatillisia valmiuksia lisäävä koulutus

määritelmä

[ammattillinen työvoimakoulutus](#), joka ei johda tutkinnon eikä tutkinnon osan suorittamiseen

huomautus

Käsitteen tunnus: c61

Käsittekaavio: [Työvoimakoulutus](#)

14

yhteishankintakoulutus

määritelmä

[työvoimakoulutus](#), joka on valtion ja työnantajaorganisaation yhdessä rahoittama ja jossa opiskelijoiden osaamistavoitteet on määritelty yhden tai useamman koulutusta rahoittavan työnantajaorganisaation henkilöstöön vaikuttavan erityistilanteen perusteella

huomautus

Erityistilanteita ovat esimerkiksi henkilöstön rekrytointi, liiketoiminnan sopeuttaminen tuotannollisista tai taloudellisista syistä, henkilöstön osaamisen lisääminen työurien pidentämiseksi ja henkilöstökierron tukeminen.

Työvoimakoulutuksen yhteishankinnasta on säädetty laissa julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta (916/2012).

Yhteishankintakoulutuksina järjestettäviä työvoimakoulutustuotteita ovat esimerkiksi RekryKoulutus, MuutosKoulutus, Täsmäkoulutus ja Vaihtovalmennus.

Käsitteen tunnus: c43

Käsittekaavio: [Työvoimakoulutus](#)

15

kehittämiskoulutus ; KEKO-koulutus

määritelmä

[rekrytoiva työvoimakoulutus](#), jossa työnantajaorganisaatiolla on liiketoimintansa osa-alueen kehittämistarve ja jossa oppija, jolla on kyseiseen kehittämistarpeeseen liittyvää asiantuntijuutta, saa työnantajaorganisaatiossa mahdollisuuden täydentää erityisosaamistaan pääosin [työssä oppimisen](#) kautta

huomautus

Kehittämiskoulutuksessa hankintasopimuksen osapuolina ovat koulutuspalvelun tuottaja ja valtio, eli työnantaja ei ole maksavana osapuolena koulutuksen hankintasopimuksessa. Työnantaja kuitenkin kustantaa kehittämiskoulutukseen sisältyvän opiskelijan ohjaamisen työpaikalla.

Esimerkki kehittämiskoulutuksena järjestettävästä työvoimakoulutustuotteesta on Further Educated with Companies -koulutus. Further Educated with Companies (lyhenne F.E.C) on Uudenmaan ELY-keskuksen tuotemerkki.

Käsitteen tunnus: c48

Käsitekaavio: [Työvoimakoulutus](#)

16

valtionosuusrahoitettu työvoimakoulutus ; VOS-työvoimakoulutus

määritelmä

[työvoimakoulutus](#), joka rahoitetaan koulutuksen järjestäjälle myönnettävällä, opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoimalla opetus- ja kulttuuritoimen [valtionosuudella](#)

huomautus

Työvoimakoulutus voi olla joko työ- ja elinkeinoministeriön budjettipäälukon varoin rahoitettua tai opetus- ja kulttuuriministeriön pääluokasta valtionosuudella rahoitettua. Kummassakin tapauksessa kyse on [ammattillisesta työvoimakoulutuksesta](#), mutta vain opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama työvoimakoulutus voi johtaa tutkintoon tai tutkinnon osaan.

Valtionosuusrahoitettuna työvoimakoulutuksena ei järjestetä [kotoutumiskoulutusta](#), [yhteishankintakoulutusta](#) eikä F.E.C-koulutusta (ks. [kehittämiskoulutus](#)).

Käsitteen tunnus: c58

Käsitekaavio: [Työvoimakoulutus](#)

17

valtionosuus

määritelmä

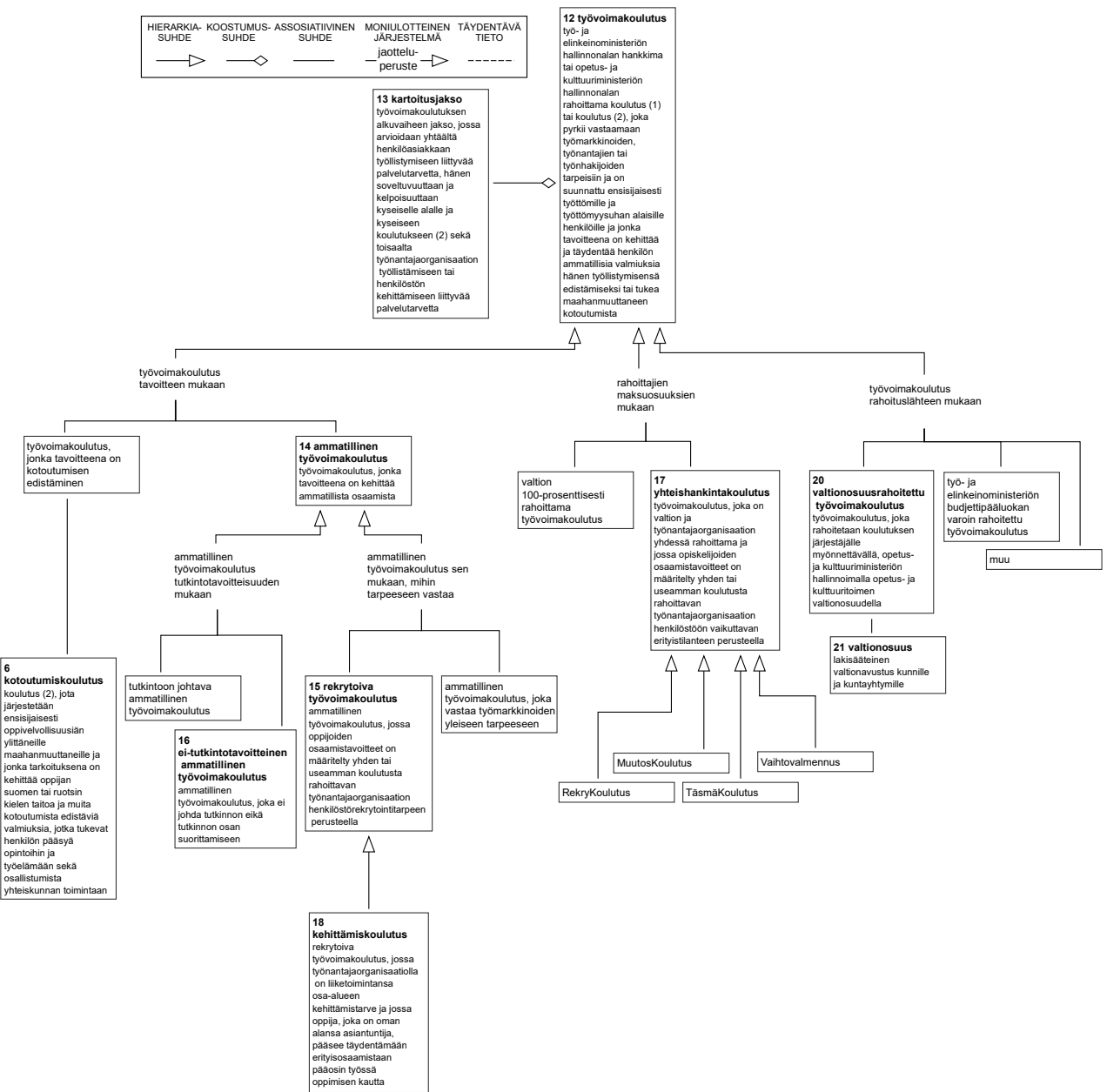
lakisääteinen valtionavustus kunnille ja kuntayhtymille

huomautus

Käsite valtionavustus on määritelty valtiovarainministeriön toimeksiannosta laadittavassa Valtionavustustoiminnan sanastossa (luonnos lokakuu 2020): "harkinnanvarainen rahallinen julkinen tuki, joka myönnetään valtion talousarvioon otetusta määrärahasta tai talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston varoista muulle kuin valtion virastolle tai laitokselle ilman välitöntä vastiketta".

Käsitteen tunnus: c59

Käsitekaavio: [Työvoimakoulutus](#)

Käsittekaavio 4. Työvoimakoulutus.

18

erikoistumiskoulutus ; korkeakoulujen erikoistumiskoulutus (uudisternii)

ei: erikoistumispinnot pl (vanhentunut)

määritelmä

ammattillista kehitymistä ja erikoistumista edistävä *koulutus (2)*, jollaisia yliopistot ja ammattikorkeakoulut järjestävät korkeakoulututkimnon suorittaneille, työelämässä jo toimineille henkilöille ja niille, joilla korkeakoulu toteaa muutoin olevan opintoja varten riittävät tiedot ja valmiudet huomautus

Käsite on sisällöllisesti yhdenmukainen Opetus- ja koulutussanaston (OKSA) 2. laitoksen erikoistumiskoulutus-käsitteen kanssa. Lueftu 23.3.2021.

<http://uri.suomi.fi/terminology/oksa/c477>

huomautus

Käsitteen tunnus: c64

Luokka: <korkeakoulut>

Lähde: OKSA_02 (c477)

1.5 Työelämässä oppiminen

19

työpaikalla järjestettävä koulutus <opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan säädöksissä> ; **työpaikalla opiskelu** <opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonallalla> ; **työssäoppiminen** <työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonallalla> ; **työssä oppiminen** <työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonallalla> ; ~ **työelämässä oppiminen** ; ~ **työpaikalla oppiminen**

ei: työharjoittelu (2) <termi vanhentunut ammatillisen koulutuksen kontekstissa> (vanhentunut)

määritelmä

koulutus (1), jossa opiskelijan osaamisen hankkiminen tapahtuu pääosin työelämässä käytännön työtehtävien yhteydessä

huomautus

Työpaikalla järjestettävä koulutus voi olla opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan rahoittamaa ja ohjaamaa **ammattillista koulutusta** tai työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan rahoittamaa ja ohjaamaa **koulutusta (1)**.

Työpaikalla järjestettävä koulutus kattaa ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017) säädetyt muodot eli koulutussopimukseen perustuvan koulutuksen ja oppisopimuskoulutuksen. Lisäksi työpaikalla järjestettävä koulutus voi käsittää muita muotoja, joista sovitaan koulutuksen järjestäjän ja työpaikan edustajan kesken ja jotka kirjataan henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan.

työssäoppiminen, työssä oppiminen: Työssäoppiminen ja työssä oppiminen ovat työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonallalla käytettyjä nimityksiä käsitteestä työpaikalla järjestettävä koulutus.

työelämässä oppiminen, työpaikalla oppiminen: Lähikäsitteet työelämässä oppiminen ja työpaikalla oppiminen poikkeavat tässä määritelmästä käsitteestä eli työpaikalla järjestettävästä koulutuksesta. Työpaikalla järjestettävä koulutus on koulutuksen järjestäjän ja työpaikan organisoimaa toimintaa: määrämuotoista, sovittua, suunnitelmallista, tavoitteellista ja ohjattua. Sen sijaan työelämässä oppiminen ja työpaikalla oppiminen ovat yksilön toimintaa, jota tapahtuu, vaikka kyse olisi suunnitelmallisesta osaamisen hankkimisesta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on hyväksynyt, että termejä työelämässä oppiminen ja työpaikalla oppiminen voidaan käyttää esimerkiksi yrityksille suunnatussa viestinnässä viittaamaan työpaikalla järjestettävään koulutukseen silloin, kun asiayhteydestä on selvää, että kyse on nimenomaan työpaikalla järjestettävästä koulutuksesta.

työharjoittelu (2): Termi työharjoittelu on vanhentunut tässä määritellyyn käsitteeseen viittaavana nimityksenä ammatillisen koulutuksen yhteydessä. Vertaa korkeakoulujen käsite **työharjoittelu (1)**.

inlärnning / lärande: Ruotsin sana inlärnning assosioituu yleensä yksisuuntaiseen, opettajalta opiskelijalle tapahtuvaan opettamiseen, joten termin käyttöä ei suositella, kun puhutaan nykyisestä ammatillisesta koulutuksesta oppimiskäsityksineen. Sana lärande puolestaan viittaa oppimiseen, joka ei välttämättä tapahdu tiettyyn aikaan tietyssä paikassa, vaan prosessina, ja joka voi tapahtua yksin tai ryhmässä.

Käsite on sisällöllisesti yhdenmukainen Opetus- ja koulutussanaston (OKSA) 2. laitoksen työpaikalla järjestettävä koulutus -käsitteen kanssa. Termisuosituksia ja huomautuksia on muokattu. Luettu 28.5.2021. <http://uri.suomi.fi/terminology/oksa/c1709>

Käsitteen tunnus: c65

Käsitekaavio: [Työelämässä oppimisen muotoja](#)

Lähde: OKSA_02 (c1709)

Terminologin muistutus itselleen 28.5.2021: Käsitteen tiedot päivittyneet, otettava muutokset esille myös OKSAssa. Muutokset koskevat termejä työssäoppiminen ja työssä oppiminen ja niihin liittyvä huomautusta.

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 8.6.2021: Voiko **työvoimakoulutus** olla työpaikalla järjestettävää koulutusta? Koetan hahmottaa, ovatko näiden kahden käsitteen määritelmät nyt riittävän selvät kuvaamaan näiden kahden käsitteen välistä eroa tai yhtäläisyyttä. Työpaikalla järjestettävän koulutuksen huomautuksessa todetaan "Työpaikalla järjestettävä koulutus voi olla opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan rahoittamaa ja ohjaamaa ammatillista koulutusta tai työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan rahoittamaa ja ohjaamaa koulutusta." Viittaako tuo "TEM:n rahoittama ja ohjaama" työvoimakoulutukseen vai johonkin muuhun?

20

oppisopimuskoulutus

määritelmä

ammattillinen koulutus, jossa opiskelijan osaamisen hankkiminen järjestetään pääosin tai kokonaan työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä ja jossa opiskelija on työnantajaan työsopimussuhteessa, virkasuhteessa tai virkasuhteeseen verrattavassa julkisoikeudellisessa palvelussuhteessa tai toimii yrittäjänä

huomautus

Määritelmän sana 'pääosin' viittaa siihen, että oppisopimuskoulutuksessa työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä tapahtuvaa oppimista täydennetään tarvittaessa muissa oppimisympäristöissä, kuten oppilaitoksessa, tapahtuvalla osaamisen hankkimisella. Tässä mielessä oppisopimuskoulutus poikkeaa koulutussopimukseen perustuvasta koulutuksesta.

Yrittäjälle voidaan järjestää oppisopimuskoulutusta omassa yrityksessään, jos ammatillisen [koulutuksen järjestäjä](#) ja yrittäjä siitä kirjallisesti sopivat (eli tekevät sopimuksen oppisopimuskoulutuksen järjestämisestä).

Oppisopimuskoulutuksessa olevan opiskelijan viikoittaisen työajan tulee olla keskimäärin vähintään 25 tuntia.

Työpaikalla järjestettävää oppisopimuskoulutusta täydennetään muissa oppimisympäristöissä tapahtuvalla osaamisen hankkimisella.

Oppisopimuskoulutuksessa opiskelijan tulee olla 15 vuotta täyttänyt. Oppisopimuskoulutus perustuu työnantajan ja opiskelijan väliseen oppisopimukseen sekä [koulutuksen järjestäjän](#) ja työnantajan väliseen sopimukseen oppisopimuskoulutuksen järjestämisestä.

Oppisopimuskoulutusta voivat toteuttaa vain opetus- ja kulttuuriministeriön järjestämisluvan saaneet koulutuksen järjestäjät.

Käsite on sisällöllisesti yhdenmukainen Opetus- ja koulutussanaston (OKSA) 2. laitoksen oppisopimuskoulutus -käsitteen kanssa. Huomautuksia on muokattu. Luettu 28.5.2021.

<http://uri.suomi.fi/terminology/oksa/cXXXX>

Käsitteen tunnus: c632

Käsittekaavio: [Työelämässä oppimisen muotoja](#)

Lähde: OKSA_02 (c483)

21

koulutussopimukseen perustuva koulutus

määritelmä

[koulutus \(1\)](#), jossa opiskelijan osaamisen hankkiminen järjestetään työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä ja jossa perustana on [koulutustoimijan](#) ja työpaikan välinen koulutussopimus

huomautus

Koulutussopimus on käytössä sekä ammatillisessa koulutuksessa että yliopistoissa. Näin ollen koulutussopimukseen perustuva koulutus voi olla ammatillista koulutusta tai korkeakoulutusta.

Käsite on sisällöllisesti yhdenmukainen Opetus- ja koulutussanaston (OKSA) 2. laitoksen koulutussopimukseen perustuva koulutus -käsitteen kanssa. Luettu 28.5.2021.

<http://uri.suomi.fi/terminology/oksa/cXXXX>

Käsitteen tunnus: c633

Käsittekaavio: [Työelämässä oppimisen muotoja](#)

Lähde: OKSA_02 (c1710)

22

työpaikalla järjestettävä ohjaus ; työpaikkaohjaus

määritelmä

[työpaikalla järjestettävän koulutuksen](#) yhteydessä annettava ohjaus, joka pyrkii edesauttamaan oppijan henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman mukaisten tavoitteiden saavuttamista

huomautus

Määritelmän termillä ohjaus viitataan koulutuksen (1) yhteydessä tapahtuvaan, vuorovaikutukseen perustuvaan toimintaan, jossa oppijan lähtökohdat huomioon ottaen annetaan oppijalle ohjeita, neuvoja, palautetta ja tukea tavoitteiden saavuttamiseksi.

Työpaikalla järjestettävän ohjauksen tavoitteena on ohjata opiskelijaa osaamisen hankkimisessa ja valmistaa opiskelijaa näyttöön.

Työpaikalla järjestettävää ohjausta voivat antaa [työpaikkaohjaaja](#) ja oppilaitosohjaaja.

Käsite on sisällöllisesti yhdenmukainen Opetus- ja koulutussanaston (OKSA) 2. laitoksen työpaikalla järjestettävä ohjaus -käsitteen kanssa. Luettu 23.3.2021.

<http://uri.suomi.fi/terminology/oksa/c1720>

Käsitteen tunnus: c66

Käsittekaavio: [Työelämässä oppimisen muotoja](#)

Lähde: OKSA_02 (c1720)

23

työharjoittelu (1) ; korkeakouluharjoittelu ; > ammattikorkeakouluharjoittelu

määritelmä

korkeakoulutukseen sisältyvä, kestoltaan määritelty tavoitteellisen [oppimisen](#) jakso, jossa oppiminen tapahtuu työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä

huomautus

Korkeakoulutukseen liittyvä työharjoittelu on pääosin palkallista. Työharjoittelusta tehdään sopimus korkeakoulun, työnantajaorganisaation ja opiskelijan välillä, ja harjoitteluun voi liittyä myös harjoittelijan ja työnantajaorganisaation välinen sopimus.

Toisen asteen koulutuksessa ja työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla tätä käsitettä vastaa osittain käsite [työpaikalla järjestettävä koulutus / työssäoppiminen](#).

Käsitteen tunnus: c67

Käsittekaavio: [Työelämässä oppimisen muotoja](#)

Lähde: OKSA_01 (c537)

Terminologi Mari Suhonen, Sanastokeskus, 13.12.2017: Teimme TE digissä pieniä muutoksia seuraaviin OKSAsta lainattuihin käsitteisiin: oppisopimus, työharjoittelu. Muutokset liittyvät työelämän näkökulmaan. Jos ja kun työt jatkuvat, olisi hyvä käsitellä näitä jotenkin yhdessä.

Terminologi Päivi Kouki, Sanastokeskus, 21.9.2020: Työllisyyspalvelujen sanastossa on määritelty oppisopimussuhde ja työharjoittelusuhde.

24

koulutuskokeilu

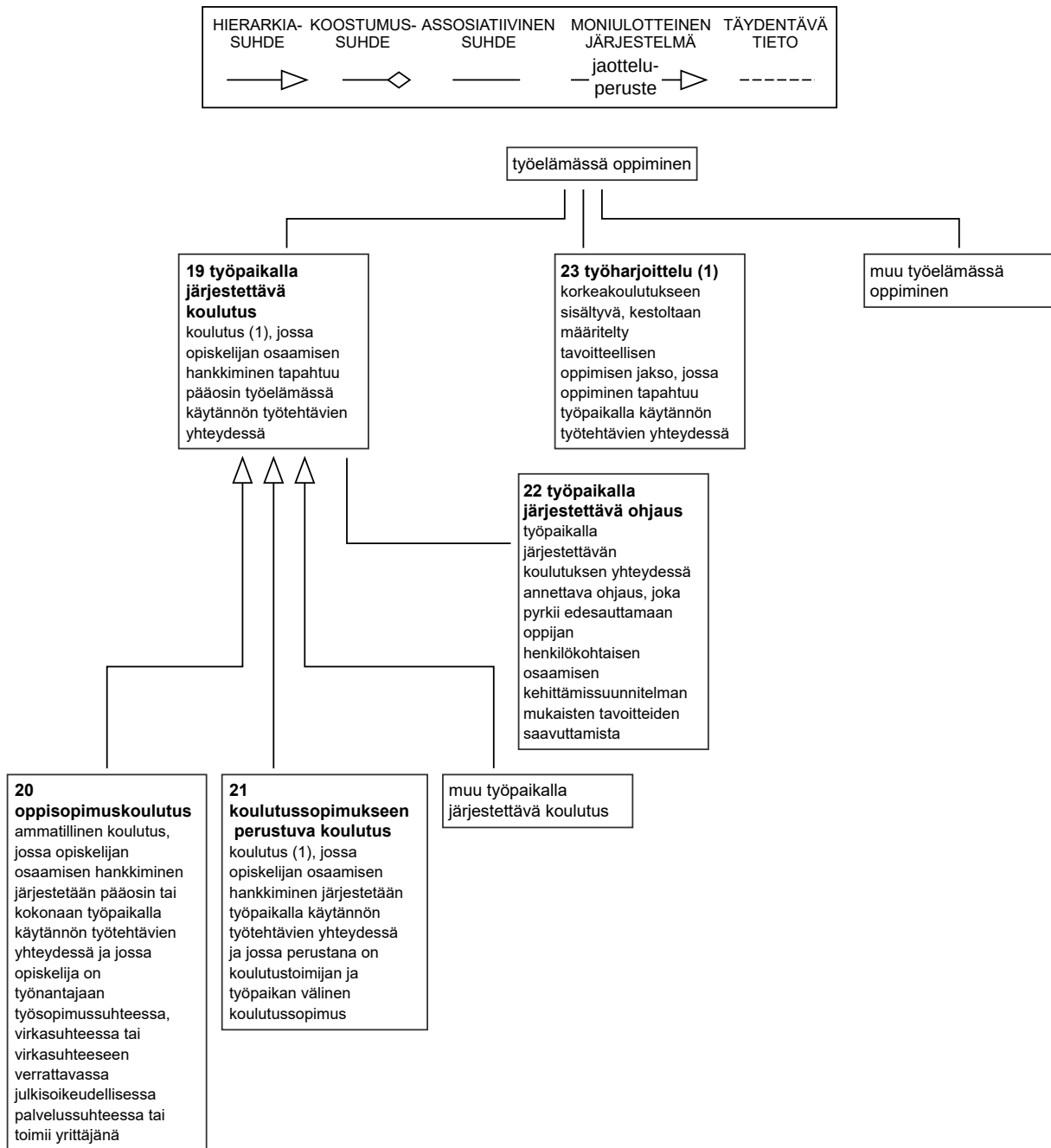
määritelmä

julkisten työllisyyspalvelujen henkilöasiakkaille tarkoitettu palvelu, jonka avulla selvitetään henkilön ammatinvalinta- ja uravaihtoehtoja osallistumalla lyhytaikaisesti [koulutukseen \(2\)](#) oppilaitoksessa

huomautus

Koulutuskokeilun tavoitteita ovat tutustuminen [koulutuksen \(2\)](#) sisältöön ja ammatin vaatimuksiin oman soveltuvuuden arvioimiseksi ja motivaation testaamiseksi sekä koulutukseen (2) hakeutumiseen liittyvän suunnitelman toteuttamiskelpoisuuden arviointi ja täsmentäminen.

Käsitteen tunnus: c72

Käsitekaavio 5. Työelämässä oppimisen muotoja.

Kaavio kuvaa työelämässä oppimista, jonka tulokset voidaan näyttää toteen (esimerkiksi opinnäytetyön, näytön tai töitä esittelevän portfolion avulla) ja josta on mahdollista saada todistus.

2 Opintojen rakenneyksiköitä

25

osaamiskokonaisuus (1)

määritelmä

opinnoista tai hankituista *osaamisista* muodostuva kokonaisuus

huomautus

Tässä määritelty käsite osaamiskokonaisuus (1) on sisällöltään geneerinen ja lähellä yleiskieltä. Käsitettä käytetään muun muassa työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla.

Käsite osaamiskokonaisuus (1) kattaa laajat, vakiintuneet opintojen kokonaisuudet, kuten *osaamiskokonaisuus (2)*; suppeammat kokonaisuudet, kuten *tutkinnon osa*, *opintokokonaisuus*, opintopaketti ja moduuli; ja esimerkiksi sellaiset kokonaisuudet, jotka on muodostettu johonkin osaamistarpeeseen vastaamiseksi vaikkapa usean eri korkeakoulun tarjoamien opintokokonaisuuksien osista.

Käsitteen tunnus: c648

Käsittekaavio: [Opintojen rakenneyksiköitä](#)

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 2.6.2021: Tämä käsite sovittiin lisättäväksi sanastoon; terminologi luonnostellut määritelmää ja huomautuksia viime kokouksessa puhutun perusteella. Miten muokataan? (Käsite on tosin samaan aikaan muokattavana myös OKSA-sanastojaoksella, joten vaihdetaan vielä viestejä näiden kahden työryhmän välillä.)

26

<tutkintojärjestelmä>

osaamiskokonaisuus (2)

määritelmä

tutkinto, koulutuksen oppimäärä taikka tutkintoon rinnastettava tai muutoin laaja

[osaamiskokonaisuus \(1\)](#), jonka osaamistavoitteista säädetään laissa tai säädetään tai määrätään lain nojalla ja joka on sijoitettu kansalliseen osaamisen tasoa kuvaavaan viitekehykseen

huomautus

Tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksestä annettua lakia ([93/2017](#)) sovelletaan tutkintoihin ja oppimääriin, joista säädetään seuraavissa laeissa ja niiden nojalla annetuissa asetuksissa: 1) perusopetuslaki (628/1998); 2) lukiolaki (714/2018); 3) ammatillisesta koulutuksesta annettu laki (531/2017); 4) tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annettu laki (1215/2020); 5) ammattikorkeakoululaki (932/2014); 6) yliopistolaki (558/2009); 7) Maanpuolustuskorkeakoulusta annettu laki (1121/2008); 8) Rikosseuraamusalan koulutuskeskuksesta annettu laki (1316/2006); 9) Poliisiammattikorkeakoulusta annettu laki (1164/2013); ja 10) Pelastusopistosta annettu laki (607/2006).

Laissa 93/2017 tarkoitetut tutkinnot ja niihin rinnastettavat tai muutoin laajat osaamiskokonaisuudet jaotellaan niiden edellyttämän [osaamisen](#) perusteella kahdeksaan vaativuustasoon niin kutsutussa tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksessä.

Suomen tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehykseen on sijoitettu opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan ja muiden hallinnonalojen lainsäädännössä määritellyt tutkinnot ja oppimäärät. Tutkintojen ja oppimäärien lisäksi viitekehykseen on sijoitettu myös erikoislääkärin ja erikoishammaslääkärin koulutukset sekä muutampia muita tutkintojärjestelmän ulkopuolella olevia laajoja osaamiskokonaisuuksia eri hallinnonaloilta. Viitekehykseen sijoitettavien osaamiskokonaisuuksien tulee olla niin sanottujen säänneltyjen ammattien kelpoisuus- tai pätevyysvaatimuksena olevia opintokokonaisuuksia tai sellaisia vakiintuneita, yleisesti tunnettuja ja laajasti suoritettuja osaamiskokonaisuuksia, joiden kautta täydennetään, päivitetään tai laajennetaan aiemmin suoritettua tutkintoa tai muuta osaamista tai jotka valmistavat tutkintoon johtavaan koulutukseen tai työelämään.

Suomen tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehykseen sijoitettavien osaamiskokonaisuuksien tulee olla tutkintoihin rinnastettavia tai muutoin laajoja osaamiskokonaisuuksia siten, että niiden vähimmäislaajuus on lähtökohtaisesti 30 osaamispistettä tai opintopistettä. Muiden kriteerien täytyessä ja perustellusta syystä myös vähintään 20 osaamispisteen/opintopisteen laajuisia kokonaisuuksia voidaan esittää sijoitettavaksi viitekehykseen.

Käsitteen tunnus: c76

Käsittekaavio: [Opintojen rakenneyksiköitä](#)

Sanastotyöryhmä 4.9.2020: Vrt. micro credentials ([pieni osaamiskokonaisuus](#)). Tälle käsitteelle tulee EU-määritelmä (Jonnalta).

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 22.9.2020: Mistä tietoa määritelmän pohjaksi?

Sanastotyöryhmä 29.9.2020: myös amk:ien käsite

Sanastotyöryhmä 29.9.2020: eurooppalainen tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehys 2017

Sanastotyöryhmä 29.9.2020: <https://www.oph.fi/fi/uutiset/2020/tutkintojen-ja-muiden-osaamiskokonaisuuksien-viitekehys-laajenee>

Terminologin kysymys 6.5.2021: Onko tarpeen määritellä geneerisesti käsite "osaamiskokonaisuus" vai tarkemmin "kansalliseen viitekehykseen sijoitettu osaamiskokonaisuus"? Vai tarkoitetaanko "osaamiskokonaisuudella" oikeastaan nimenomaan kansalliseen viitekehykseen sijoitettua osaamiskokonaisuutta? Nyt käsite "kansalliseen viitekehykseen sijoitettu osaamiskokonaisuus" on esitetty käsittekaaviossa omana nk. apukäsitteenään (= käsitteenä joka esiintyy kaaviossa mutta jota ei ole määritelty). Mitä mieltä tästä?

Terminologin kommentti itselleen 6.5.2021: Kun tämä käsite valmis, muistettava kysyä myös OKSA-jaokselta, tarvitaanko tämä käsite lisätä myös OKSAan. Entä tätä käsitettä koskeva käsittekaavio, koetaanko tarpeelliseksi myös OKSAan?

Terminologin kysymys 6.5.2021: Olisiko tarpeen kuvata erillisenä käsitteenään "Suomen tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehys" tms.? (Käsitteitä ei tietysti voitaisi oikein enää lisätä, mutta jos jotain käsittelemätöntä jätettäisiin vastaavasti pois.)

Sanastotyöryhmä 11.5.2021: pohdittiin vielä, tarvitaanko määritelmään "joka on hyväksytty kansalliseen viitekehukseen". Palataan.

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 2.6.2021: Määritelmää on muokattu OKSA-sanastotyössä käytyjen keskustelujen pohjalta (muokkaukset sillä puolella ovat edelleen hiukan kesken). Onko käsittekuvausta tarvis muokata jatkuvan oppimisen sanaston näkökulmasta?

27

<ammattillinen koulutus>

tutkinnon osa

määritelmä

työelämän toimintakokonaisuuksien pohjalle rakentuva arvioitava osaamisen kokonaisuus, jollaisista ammatillinen tutkinto muodostuu

huomautus

Sanaliittoa "tutkinnon osa" käytetään eri koulutussektoreilla, mutta ammatillisessa koulutuksessa termi esiintyy tutkinnon perusteissa ja kyseessä on yo. tavalla määriteltävissä oleva käsite.

Ammatillisessa koulutuksessa tutkinnon osia ovat ammatillinen tutkinnon osa ja yhteinen tutkinnon osa. Ammatilliset tutkinnon osat puolestaan jakautuvat pakollisiin tutkinnon osiin ja valinnaisiin tutkinnon osiin.

Ammatillisessa koulutuksessa kukin tutkinnon osa suoritetaan siten, että opiskelija osoittaa osaamisen (ks. osaamisen osoittaminen) näytössä tai siten, että opiskelijan osaaminen tunnustetaan (ks. *osaamisen tunnustaminen*) lainsäädännössä tarkemmin määritellyllä tavalla.

Korkeakouluissa (1) ammatillisen koulutuksen tutkinnon osa -käsitettä vastaa usein käsite *opintokokonaisuus* (2). Tietojärjestelmissä sekä ammatillisen koulutuksen tutkinnon osia että korkeakoulujen opintokokonaisuuksia pidetään yhdentyypisinä *koulutuksina* (2). Ammatillisesta koulutuksesta poiketen korkeakouluja (1) koskevat säännökset eivät kuitenkaan määrittele käsitettä tutkinnon osa. Korkeakouluissa tutkinnon osalla voidaan siis tarkoittaa periaatteessa mitä tahansa tutkintoa itseään pienempää osaa, eli käytännössä opintokokonaisuutta tai myös yksittäistä opintojaksoa.

Ks. arviointi (1).

Vrt. käsite valmentavan koulutuksen osa.

Käsitteen tunnus: c74

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Opintojen rakenneyksiköitä](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 8.1.2020: OKSAssa on "tutkinnon osan" alakäsitteiden ("ammattillinen tutkinnon osa", "yhteinen tutkinnon osa") englannin vastineissa on käytetty sanaa "unit". Tulisiko myös tutkinnon osa -yläkäsitteen kohdalla käyttää pelkästään tuota unit-termimuotoa? OKSAssa on tutkinnon osan kohdalla ollut synonyymeina myös "module" ja "subunit". Poistetaanko nämä, vai merkitään epäsuositettaviksi tms.? Viittaavatko module ja subunit samaan vai eri käsitteeseen kuin unit; onko esim. subunit "tutkinnon osan osa"?

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: pitää mielestäni lisätä sana preparatory. Ei toimi lain käännöksessä ilman sitä. ks esim. 50 § VET-laissa, ehdotus: Valmentavan koulutuksen osa on suoritettu... A unit of preparatory education and training is considered completed...

Terminologin kysymys 6.3.2020: Tulisiko siis ehdottaa OKSA-jaokselle, että lisättäisiin sanastoon käsite ?

Sanastotyöryhmä 29.9.2020: Pitäisikö olla yhteinen yläkäsite tämän luvun käsitteille?

28

<korkeakoulut>

opintokokonaisuus

määritelmä

korkeakoulututkintoon kuuluvien opintojen osa, joka muodostuu kahdesta tai useammasta yhtä tai useampaa aihepiiriä tai ongelma-aluetta käsittelevästä opintojaksosta

huomautus

Yliopistoissa opintokokonaisuuksia ovat esimerkiksi tietyn alan tai monitieteiset perusopinnot, aineopinnot ja syventävät opinnot.

Ammatillisessa koulutuksessa puhutaan opintokokonaisuuksien sijaan *tutkinnon osista*.

Tietojärjestelmissä sekä korkeakoulujen opintokokonaisuuksia että tutkinnon osia pidetään yhdentyyppisinä *koulutuksina (2)*.

Laaja opintokokonaisuus voi sisältää osinaan myös toisia opintokokonaisuuksia.

Vrt. lukiokoulutuksen käsite opintokokonaisuus (1).

Käsitteen tunnus: c75

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opintojen rakenneyksiköitä](#)

Lähde: OKSA_02 (c263)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Terminologin kysymys 21.9.2020: On sovittu, että sanastoon tarvitaan käsite opintokokonaisuus. OKSAssa on määritelty kaksi samannimistä käsitettä, opintokokonaisuus (1) ja opintokokonaisuus (2). Kumpaa näistä käsitteistä (vai vielä jotain kolmatta) tässä työssä tarkoitetaan?

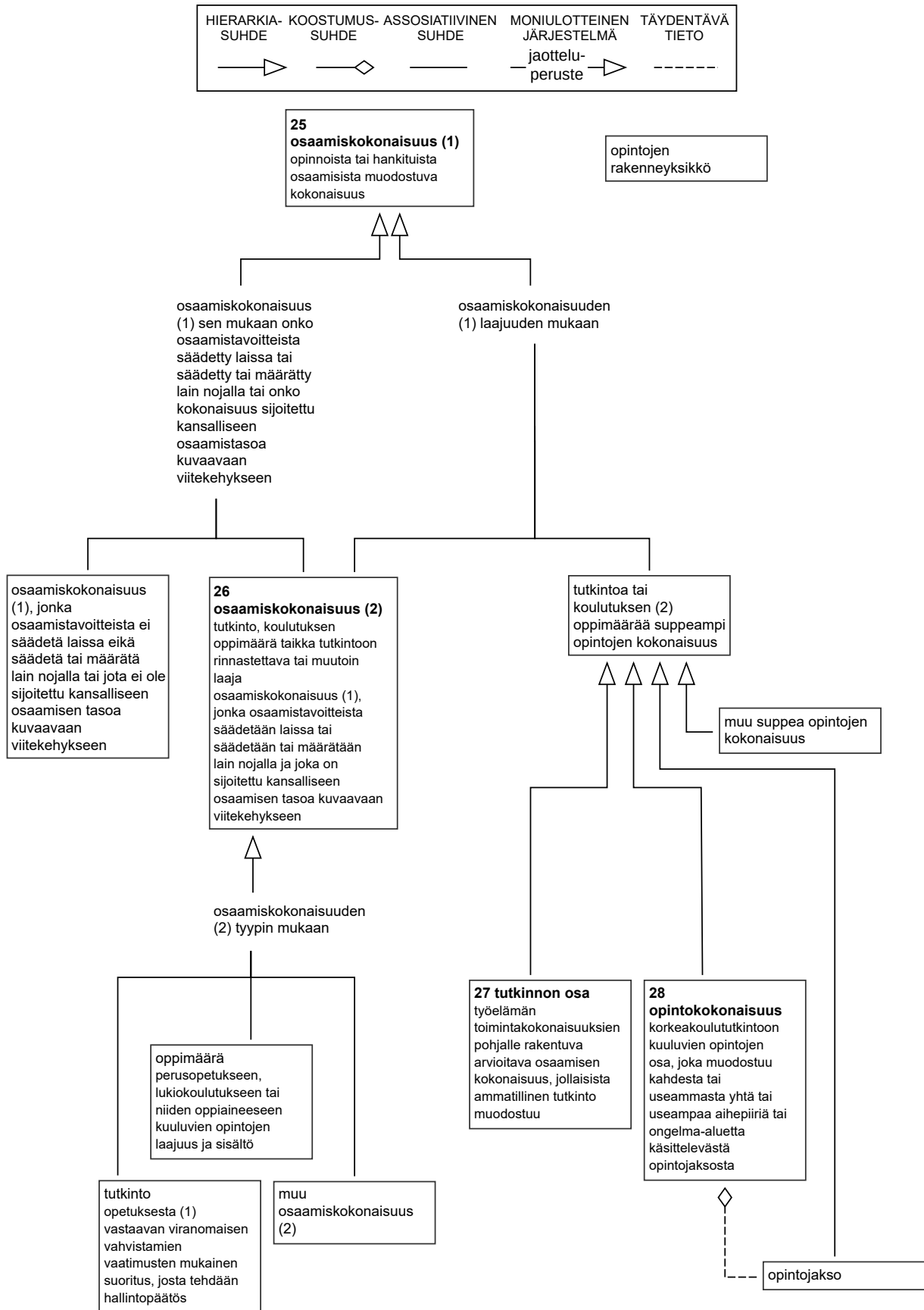
Sanastotyöryhmä 29.9.2020: työllistymissuunnitelmassa onko opintokokonaisuus-käsite? opintojen laajuus -merkityksessä?

Sanastotyöryhmä 29.9.2020: Opintohallinnon tietojärjestelmien modifiointi -sanastossa kuvattu tietojärjestelmien kannalta

Sanastotyöryhmä 29.9.2020: kysymys: onko valmentavien, orientoivien ym. koulutusten sisällä vastaavia rakenneosia?

Sanastotyöryhmä 29.9.2020: Marjut: voiko opintokokonaisuus muodostua koulutusrajat ylittäen?

Terminologin kysymys 26.2.2021: Tulisiko opintokokonaisuus-termin AMK-puolella käytettäväksi synonyymiksi merkitä osaamiskokonaisuus (2)?

Käsittekaavio 6. Opintojen rakenneyksiköitä.

KMP 3.3.2021: Työn alkaessa emme käyneet keskustelua työn tavoitteista kovin tarkasti. Jos tarkoituksena on tietojärjestelmätasolla kuvata keskeisimpiä tarvittavia termejä, niin nämä käsitteet

ovat keskeisiä ja tarpeellisia, kun yksilöllistä oppimispolkua voi rakentaa itselleen erilaisista "opintojen kokonaisuuksista" koulutusasteesta riippumatta. On hyvä alku työlle, joka tärkeä.

Sanastotyöryhmä 4.3.2021: Minne kaaviossa menee ajokortin suorittaminen? Entä työvoimakoulutuksen suorittaminen?

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 20.5.2021: Kaavioon lisätty geneerisuonteinen käsite osaamiskokonaisuus (1), josta todettiin viime kokouksessa, että sitä käytetään TEM:n hallinnonalalla. Onko kaavioon lisää muokkausehdotuksia?

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 2.6.2021: Kaavioon lisätty myös uusi apukäsite "osaamiskokonaisuus (1), jonka osaamistavoitteista ei säädetä laissa eikä säädetä tai määrätä lain nojalla tai jota ei ole sijoitettu kansalliseen osaamisen tasoa kuvaavaan viitekehykseen". Tällaisia kai kuitenkin on, niin laajoja kuin suppeitakin, vai...? Halutaanko kaavioon piirtää joitakin esimerkkejä tällaisista?

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 20.5.2021: Tarvitaanko kaaviossa (ja kaavion ja tämän luvun otsikossa) käsitettä opintojen rakenneyksikkö? Pitäisikö luvun ja kaavion otsikko olla vaikkapa "Osaamiskokonaisuuksia"?

Terminologin kommentti itselleen 28.5.2021: Poista tästä sanastoluvusta tarpeettomat apukäsitteet, kun kaavio on kunnossa.

3 Opetus, ohjaus ja valmennus

29

opetus

määritelmä

vuorovaikutukseen perustuva toiminta, jonka tavoitteena on [oppiminen](#)

huomautus

Opetuksella ja [kasvatuksella](#) on osin yhteneväisiä tavoitteita.

Englannin käsite education on laajempi kuin suomen opetus, niin että termillä education viitataan opetuksen lisäksi muun muassa [kasvatukseen](#), [koulutukseen \(1\)](#) ja sivistykseen.

Käsitteen tunnus: c149

Käsittekaavio: [Opetus, ohjaus ja valmennus](#)

30

ohjaus

määritelmä

toiminta, jossa kohdetta autetaan määrittämään opintoihin, työelämään tai elämäntilanteeseen liittyviä tavoitteitaan tai saavuttamaan niitä

huomautus

Määritelmässä käytetty sana kohde voi viitata henkilöön, ryhmään tai esimerkiksi organisaatioon.

Ohjaus on luonteeltaan neuvottelua, ja lopulliset päätökset tekee ohjattava itse tai alaikäisten kohdalla huoltaja.

Esim. ammatinvalinnanohjaukseen voi sisältyä testejä, joiden tuloksista ohjattava saa palautetta. Tavoitteet voivat olla ohjattavan omia tai ulkoapäin annettuja (esim. koulutuksessa opetussuunnitelman perusteissa).

Esimerkkejä ohjauksesta ovat oppilaanohjaus, opinto-ohjaus sekä [ammatinvalinta- ja uraohjaus](#).

Ohjausta voi tapahtua elämän eri vaiheissa, vrt. [elinikäinen ohjaus](#).

Ero käsitteiden ohjaus ja valmennus välillä voidaan karkeistetusti ilmaista toteamalla, että ohjaus (1) vastaa ensisijaisesti kysymykseen "mitä" ja [valmennus](#) ensisijaisesti kysymykseen "miten". Ohjauksessa (1) on siis tavallisesti mukana tavoitteen määrittäminen, täsmentäminen tai valitseminen, kun taas valmennuksessa pääasiassa harjoitellaan jotakin taitoa.

Vrt. opetushallinnon alalla käytettävät käsitteet [ohjaus](#)

(<http://uri.suomi.fi/terminology/oksa/c1637>) ja [oppilaanohjaus/opinto-ohjaus](#)

(<http://uri.suomi.fi/terminology/oksa/c902>).

Käsitteen tunnus: c84

Käsittekaaviot: [Opetus, ohjaus ja valmennus](#) ja [Henkilön rooleja jatkuvassa oppimisessä](#)

31

<työelämä- ja elinkeinopalvelut>

valmennus

määritelmä

toiminta, jossa kohdetta autetaan saavuttamaan tavoitteensa ja lisäämään osaamistaan opintoihin tai työllistymiseen liittyvässä aiheessa ohjaamalla kohteen toimintaa käytännössä

huomautus

Määritelmässä käytetty sana kohde voi viitata asiakkaana olevaan henkilöön, yhteisöön tai esimerkiksi organisaatioon.

Valmennusta annetaan esimerkiksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa ([916/2012](#)) mainittuina palvelutuotteina. Työ- ja elinkeinoviranomaisen tarjoamissa valmennuksissa henkilöasiakas voi hakea ohjatusti työtä (työnhakuvalmennus), suunnitella omaa työuraansa (uravalmennus) tai kehittää valmiuksiaan toimia työelämässä (työhönvalmennus).

Ero käsitteiden [ohjaus \(1\)](#) ja valmennus välillä voidaan karkeistetusti ilmaista toteamalla, että ohjaus (1) vastaa ensisijaisesti kysymykseen "mitä" ja valmennus ensisijaisesti kysymykseen "miten". Ohjauksessa (1) on siis tavallisesti mukana tavoitteen määrittäminen, täsmentäminen tai valitseminen, kun taas valmennuksessa pääasiassa harjoitellaan jotakin taitoa.

Käsitteen tunnus: c108

Käsittekaaviot: [Opetus, ohjaus ja valmennus](#) ja [Henkilön rooleja jatkuvassa oppimisessä](#)

32

elinikäinen ohjaus

määritelmä

toimet, joilla autetaan yksilöä eri elämänvaiheissa tunnistamaan valmiutensa, osaamisensa ja kiinnostuksensa, tekemään tarkoituksenmukaisia opintoihin tai työuraan liittyviä päätöksiä ja hallitsemaan opintoihin, työhön ja muuhun elämään liittyvää polkuaan

huomautus

Elinikäinen ohjaus on Euroopan unionissa käyttöön otettu, *elinikäinen oppiminen* -käsitteeseen liittyvä käsite, jolla halutaan korostaa sitä, että ohjauspalveluja tulee olla saatavilla kaikissa elämän vaiheissa.

Elinikäistä ohjausta tapahtuu muun muassa koulutuksen (1) yhteydessä, työuran ja elämän erilaisissa siirtymävaiheissa ja myös työelämässä (esim. mentorointi). Elinikäistä ohjausta voivat antaa niin julkisen, yksityisen kuin kolmannen sektorinkin toimijat.

Opintoihin liittyviä elinikäisen ohjauksen toimintoja ovat esimerkiksi perusopetuksen oppilaanohjaus ja lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opinto-ohjaus.

Työelämään liittyviä elinikäisen ohjauksen toimintoja ovat esimerkiksi erilaiset työllistymistä edistävät palvelut.

Elämäntilanteeseen liittyviä elinikäisen ohjauksen toimintoja ovat esimerkiksi nuorille suunnatut, vaikkapa koulutus-, harrastus- tai työllistymisasioihin liittyvät ohjauspalvelut. Muita esimerkkejä elämäntilanteeseen liittyvistä elinikäisen ohjauksen toiminnoista ovat erilaisiin etuuksiin liittyvät neuvontapalvelut.

Käsitteen tunnus: c87

Käsittekaavio: [Opetus, ohjaus ja valmennus](#)

33

ammatinvalinta- ja uraohjaus

määritelmä

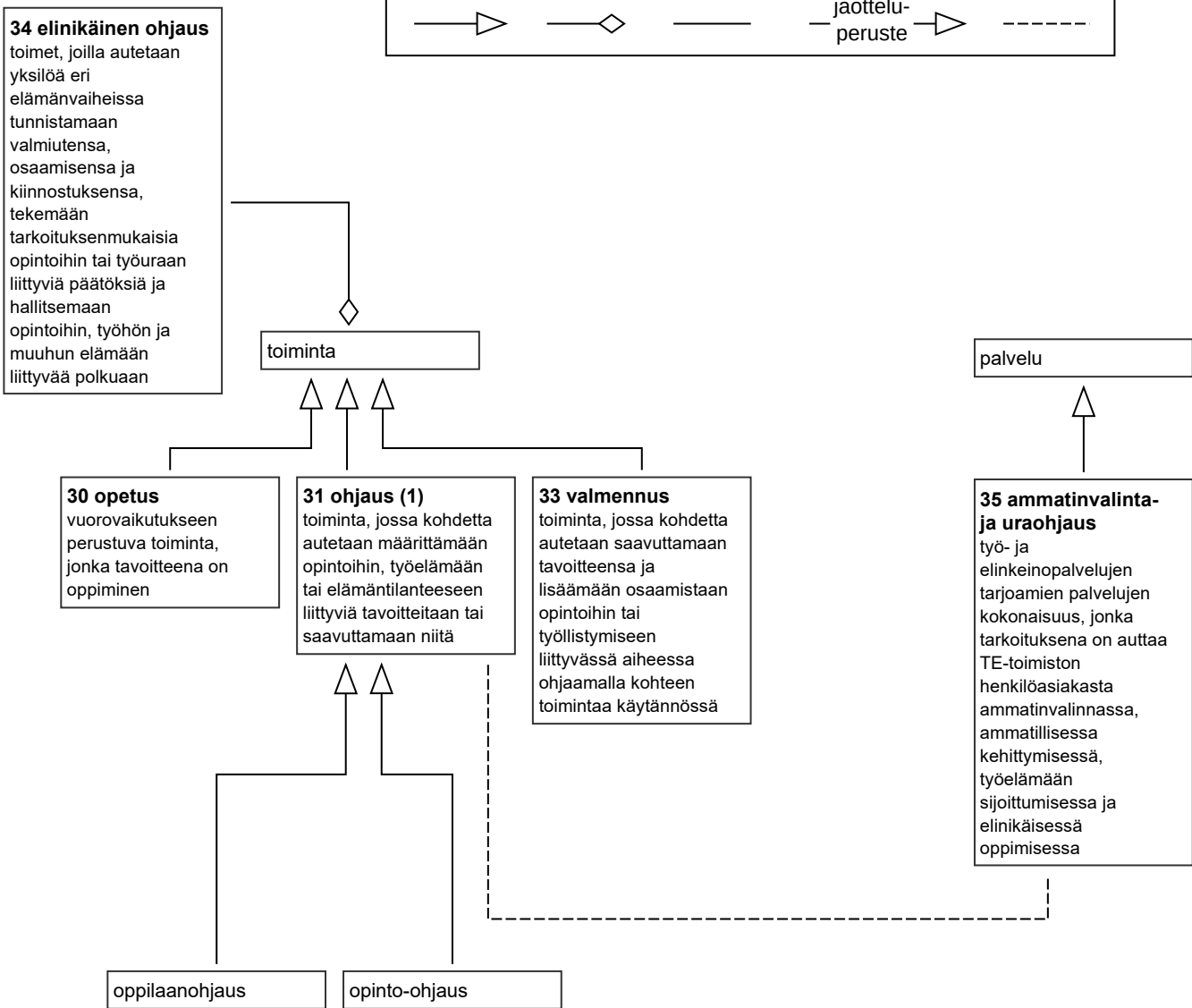
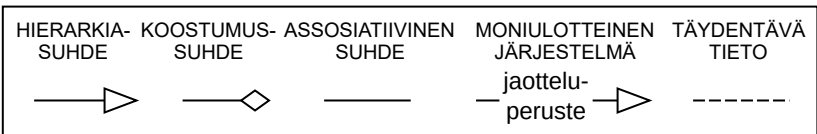
työ- ja elinkeinopalvelujen tarjoamien palvelujen kokonaisuus, jonka tarkoituksena on auttaa TE-toimiston henkilöasiakasta ammatinvalinnassa, ammatillisessa kehittämisessä, työelämään sijoittumisessa ja elinikäisessä oppimisessa

huomautus

Ammatinvalinta- ja uraohjauksen tavoitteena on auttaa asiakasta tunnistamaan edellytyksiään ja ammatillisia tavoitteitaan, arvioimaan niitä suhteessa työelämään ja koulutusmahdollisuuksiin sekä tekemään tämän perusteella työuraansa liittyviä tarkoituksenmukaisia ratkaisuja.

Käsitteen tunnus: c152

Käsittekaavio: [Opetus, ohjaus ja valmennus](#)

Käsittekaavio 7. Opetus, ohjaus ja valmennus.

Terminologian kysymys sanastotyöryhmälle 6.5.2021: Onko kaavio nyt ok?

4 Henkilön rooleja jatkuvassa oppimisessa

Tässä luvussa on määritelty ainoastaan sellaiset roolikäsitteet, joita ei ole määritelty Opetus- ja koulutussanaston (OKSA) toisessa laitoksessa (Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2021:10): <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-908-0>

Esimerkiksi käsittekaaviossa esiintyvillä käsitteillä oppija ja opettaja löytyy määritelmät OKSAn toisesta laitoksesta.

34

oppija

määritelmä

henkilö, joka osallistuu varhaiskasvatukseen tai [koulutukseen \(1\)](#) tai on eri tavoin hakeutumassa tai hakeutunut siihen elämän eri vaiheissa

huomautus

Käsite oppija on yläkäsite mm. käsitteille varhaiskasvatukseen osallistuva lapsi, oppilas, opiskelija ja hakija.

Käsite on yhdenmukainen Opetus- ja koulutussanaston (OKSA) 2. laitoksen käsitteen [oppija](#) kanssa. Luettu 8.6.2021. <http://uri.suomi.fi/terminology/oksa/c221>

Käsitteen tunnus: c80

Käsittekaaviot: [Henkilön rooleja jatkuvassa oppimisessa](#) ja [Oppiminen](#)

Lähde: OKSA_02 (c221)

35

opettaja

määritelmä

henkilö, jonka tehtävänä on [opettaminen](#)

huomautus

Käsite on yhdenmukainen Opetus- ja koulutussanaston (OKSA) 2. laitoksen käsitteen [opettaja](#) kanssa. Luettu 8.6.2021. <http://uri.suomi.fi/terminology/oksa/c200>

Käsitteen tunnus: c78

Käsittekaavio: [Henkilön rooleja jatkuvassa oppimisessa](#)

36

kouluttaja

määritelmä

[opettaja](#), joka opettaa lyhyissä, muissa kuin lakisääteiseen koulutustoimintaan kuuluvissa koulutuksissa (2) (??)

huomautus

Käsitteen tunnus: c79

Käsittekaavio: [Henkilön rooleja jatkuvassa oppimisessa](#)

Terminologin kysymys 26.2.2021: Miten sanastossamme ajatellaan käsitteiden opettaja ja kouluttaja välinen suhde? Onko kouluttaja aina yhdentyypinen opettaja ("henkilö jonka tehtävänä on opettaminen")?

37

ohjaaja

määritelmä

henkilö, jonka tehtävänä on antaa [ohjausta](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c82

Käsittekaavio: [Henkilön rooleja jatkuvassa oppimisessa](#)

Terminologin kysymys 26.2.2021: Mistä näkökulmasta määritellään? Mistä tietoa määritelmän pohjaksi?

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 10.6.2021: Entä annetaanko ohjaajasta vaikkapa joitakin havainnollistavia esimerkkejä: mitä ohjaajia jatkuvassa oppimisessa esiintyy?

38

työpaikkaohjaaja ; vastuullinen työpaikkaohjaaja <ammattillisesta koulutuksesta annetussa laissa 531/2017>

ei: työpaikkakouluttaja (vanhentunut)

määritelmä

koulutussopimuksessa tai oppisopimuksessa sovittu, koulutustyöpaikkaa edustava henkilö, jonka vastuulla on antaa opiskelijalle *työpaikalla järjestettävää ohjausta*

huomautus

Työpaikkaohjaaja nimetään opiskelijan henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa, ja tieto työpaikkaohjaajasta kirjataan koulutussopimukseen tai oppisopimukseen.

Käsite on yhdenmukainen Opetus- ja koulutussanaston (OKSA) 2. laitoksen käsitteen *työpaikkaohjaaja* kanssa. Luettu 10.6.2021. <http://uri.suomi.fi/terminology/oksa/c1695>

Käsitteen tunnus: c81

Käsitteekaavio: [Henkilön rooleja jatkuvassa oppimisessä](#)

Lähde: Tyop_jarj_koul_san_2019 (pdt26)

39

valmentaja

määritelmä

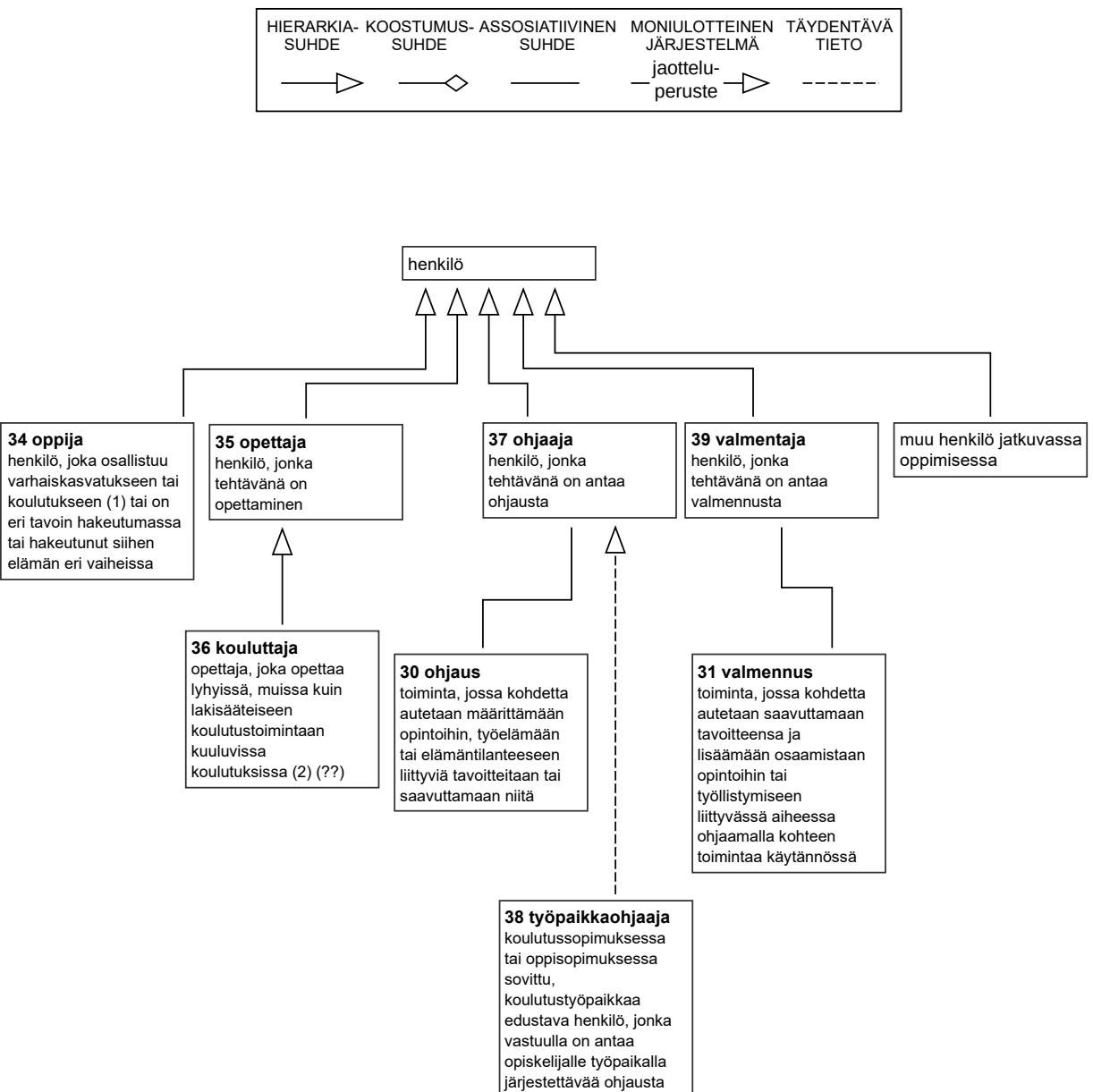
henkilö, jonka tehtävänä on antaa *valmennusta*

huomautus

Käsitteen tunnus: c656

Käsitteekaavio: [Henkilön rooleja jatkuvassa oppimisessä](#)

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 10.6.2021: Miten määritelmäluonnosta muokattava? Entä annetaanko valmentajasta vaikkapa joitakin havainnollistavia esimerkkejä: mitä valmentajia jatkuvassa oppimisessä esiintyy?

Käsittekaavio 8. Henkilön rooleja jatkuvassa oppimisessa.

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 10.6.2021: Onko tässä luvussa tarpeen määrittellä muita roolikäsitteitä?

5 Oppiminen

Tästä sanastoluvusta on jätetty pois käsitteet formaali oppiminen, non-formaali oppiminen ja informaali oppiminen. Ne tullaan määrittelemään myöhemmin opetus- ja kulttuuriministeriön toimeksiannosta laadittavassa Opetus- ja koulutussanastossa (OKSA) (?).

40

oppiminen

määritelmä

prosessi, jossa yksilö omaksuu uusia tai muuttaa olemassa olevia tietoja, taitoja, käyttäytymistä, arvoja tai mieltymyksiä

huomautus

Erityisesti *varhaiskasvatuksessa* ja perusopetuksessa painottuu oppimaan oppiminen, joka voidaan määritellä prosessiksi, joka edistää yksilön kykyä omaksua uusia tai muuttaa olemassa olevia tietoja, taitoja, käyttäytymistä, arvoja tai mieltymyksiä.

Käsitteen tunnus: c88

Käsittekaavio: [Oppiminen](#)

Lähde: OKSA_02 (c118)

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 22.9.2020: Tiedot peräisin OKSAsta. Sopivatko määritelmä ja huomautukset Jatkuvan oppimisen sanastoon tällaisinaan vai tarvitaanko muokata?

41

elinikäinen oppiminen

määritelmä

oppiminen, joka jatkuu ihmisen koko eliniän

huomautus

Elinikäisen oppimisen käsitteellä halutaan korostaa, että oppimista tapahtuu myös muulloin kuin esimerkiksi perusopetuksen aikana tai henkilön ensimmäiseen tutkintoon tähtäävässä *koulutuksessa (1)*. Elinikäinen oppiminen alkaa jo ennen oppivelvollisuutta ja jatkuu termin mukaisesti elämänkaaren loppuun saakka.

Elinikäistä oppimista tapahtuu paitsi erilaisissa *koulutuksissa (2)*, myös kaikissa arjen ja työn tilanteissa.

Käsitteen tunnus: c89

Käsittekaavio: [Oppiminen](#)

Lähde: OKSA_02 (c753)

Terminologin kommentti 21.9.2020: Käsitteen tiedot ovat peräisin OKSAn 1. laitoksesta.

Totti Tuhkanen, TY, 8/2020: Vrt. <https://www.utu.fi/fi/ajankohtaista/vaitos/elinikaisen-oppimisen-politiikassa-maaritellaan-kasitys-vaadittavasta>

Sanastotyöryhmä 4.9.2020: elinikäinen oppiminen: kansallisessa kielenkäytössä siirretty jatkuvaan oppimiseen, mutta EU-kielenkäytössä elinikäinen oppiminen edelleen voimissaan

Terminologin kysymys jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmälle 21.9.2020: Pidetäänkö tämä käsite tässä sanastossa, vai riittääkö että on OKSAssa? Jos pidetään, miten tietoja muokattava?

42

jatkuva oppiminen

määritelmä

oppiminen, jossa yksilö omaksuu tietoja ja taitoja, jotka ovat hyödyllisiä tulevaisuuden ja uusien tilanteiden haltuunotossa sekä työelämän muuttuvissa olosuhteissa

huomautus

Jatkuvaa oppimista voi tapahtua esimerkiksi jatkuvan opiskelun kautta. Jatkuvalle opiskelulle tarkoitetaan opiskelua, jonka tarkoituksena on hankkia tietoja ja taitoja, joita tarvitaan tulevaisuuden ja uusien tilanteiden haltuunotossa sekä työelämän muuttuvissa olosuhteissa.

Jatkuva oppiminen -käsite on lähes synonyyminen käsitteen **elinikäinen oppiminen** kanssa. Käsite ja termi jatkuva oppiminen on otettu käyttöön muutoksenhallinnan tueksi.

Käsitteen tunnus: c90

Käsittekaavio: [Oppiminen](#)

Lähde: OKSA_01 (c1639)

OKSA-jaos 30.8.2019: Onko yläkäsite **oppiminen** (prosessi, jossa yksilö omaksuu uusia tai muuttaa olemassa olevia tietoja, taitoja, käyttäytymistä, arvoja tai mieltymyksiä) vai **opiskelu** (toiminta, jossa henkilö käyttää aikaa ja tietoista huomiota uusien tietojen tai taitojen omaksumiseen tai osaamisen kartuttamiseen)?

OKSA-jaos 30.8.2019: elinikäinen oppiminen vs. jatkuva oppiminen, eroja:

- subjektin aktiivisuus
- yksilön kyky hankkia osaamista
- työelämässä tarvittava osaaminen vs. (myös) yleissivistävyys?

OKM:n määritelmä (verkkosivuilta): Jatkuvalle oppimisella tarkoitetaan osaamisen kehittämistä ja uudistamista elämän ja työuran eri vaiheissa. Sillä vastataan mm. uudelleen- ja täydennyskoulutustarpeisiin, joita teknologian kehitys ja työn murros tuo.

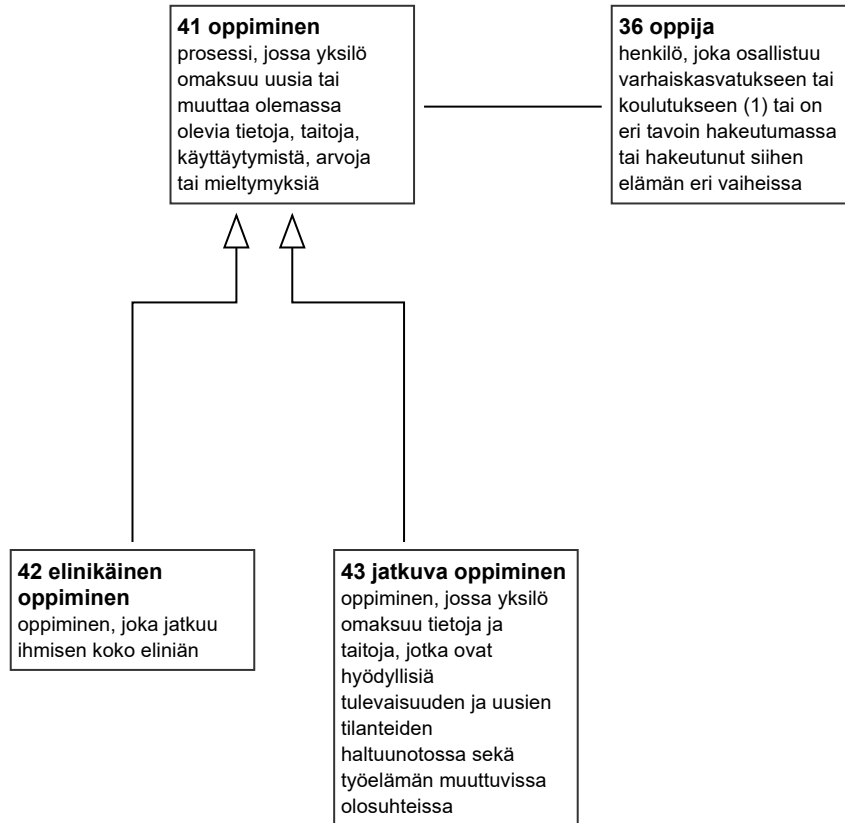
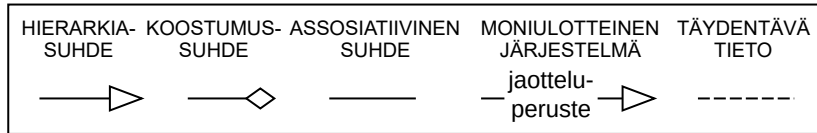
Sitra: <https://media.sitra.fi/2019/05/27150539/jatkuvan-oppimisen-rakenteita-maailmalla.pdf>

Seija Rasku 9.9.2019: Alla on tämänhetkisen luonnosversion määritelmää [EU-kontekstista]. Mitään lopullista ja hyväksyttyä ei vielä ole: "*Continuous learning complements and updates the concept of life-long learning by emphasizing continuity, permeability, accumulation, multiple and seamless transitions in education and training as with an aim to ensure continuous learning paths throughout the lifespan. Concept of continuous learning urges more proactive roles from individual learners, society and employers, with an aim to empower, guide and motivate people to reach their potentials both in employment and as citizens throughout their lives. Systemic and strategic policymaking is required to ensure that education and training systems are open, future-oriented and consistent with the aims of continuous learning. Continuous learning approaches should cover all levels and forms of education from early childhood to post-retirement age, support individual choices, skills anticipation, aim to empower and generate motivation to learn. Coordination with other relevant policy sectors is imperative for successful continuous learning systems.*"

Kirsi-Marja Putkonen 12.9.2019: Jos elinikäinen oppiminen on yksilön prosessi, niin millä vastaavalla käsitteellä kuvataan yksilöiden muodostamien yhteisöjen oppimista? Oppivasta organisaatiosta puhuttiin viime vuosikymmeninä, ennen globaalia käsitystä yhteisestä maapallosta. Kun "noustaan tarpeeksi ylös" ja havainnoidaan koululuokkia, työyhteisöjä, kuntia ja kaupunkeja, valtioneuvostoa, Suomea ja maapalloa niin voisiko yhteisöjen oppimista kuvata käsitteellä jatkuva oppiminen? Se olisi siis oppivien yksilöiden yhdessä yhteisön tasolla tuottamaa. Ja kun tähän yhtälöön lisätään vielä tekoäly, niin saadaan kuvattua jotain sellaista, jota ei ole vielä määriteltä. Ja tarpeeksi kokonaisvaltaisesti.

Terminologin kysymys 12.9.2019: Onko tarpeen muokata tämän käsitteen tietoja, jotta saadaan tehtyä riittävä ero käsitteeseen elinikäinen oppiminen (jos ero on tarpeen tehdä)?

Totti Tuhkanen 4.9.2020: Jatkuvan ja elinikäisen oppimisen laajahko käsitteanalyysi (väitös) <https://www.utu.fi/fi/ajankohtaista/vaitos/elinikaisten-oppimisen-politiikassa-maaritellaan-kasitys-vaadittavasta>

Käsittekaavio 9. Oppiminen.

6 Osaaminen

43

kyvykkyys

määritelmä

organisaation kyky toimia tarkoituksenmukaisella tavalla tavoitteiden saavuttamiseksi (lähde: JHS 179, muokattu)

huomautus

Organisaatioiden kyvykkyys voidaan ajatella muodostuvan kolmesta osakokonaisuudesta, joita ovat toimintamallit ja prosessit, henkilöstö ja *osaaminen* sekä tiedot ja järjestelmät.

Käsitteen tunnus: c125

Käsittekaavio: [Osaaminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#)

Sanastotyöryhmä 4.9.2020: Määritellään mahdollisesti.

Sanastotyöryhmä 4.9.2020: Mikä suhde tällä käsitteellä on *osaamiseen*? Onko niin, että ihminen osaa ja organisaatioilla on kyvykkyys? Mainitaanko kyvykkyys ainoastaan osaamisen huomautuksessa?

Sanastotyöryhmä 20.4.2021: tämä käsite pitäisi mahdollisesti lisätä, koska (henkilöiden) osaaminen määrittäytyy usein suhteessa (organisaatioiden) kyvykkyteen

JHS 179: "kyky toimia tarkoituksenmukaisella tavalla tietyllä osa-alueella ja hyödyntää osaamistaan sekä resurssejaan, jotta tavoitteet saavutetaan"

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 4.5.2021: Miten JHS 179:n pohjalta luonnosteltua määritelmäehdotusta tarvitaan muokata?

44

osaaminen ; ~ kompetenssi <erityisesti kansainvälisissä yhteyksissä>

määritelmä

kokonaisuus, joka muodostuu henkilöllä olevista tiedoista ja taidoista sekä valmiuksista käyttää edellämainittuja tiettyyn tarkoitukseen

huomautus

Osaamiseen sisältyvät henkilön tiedot ja taidot. Osaamiseen liittyvät myös henkilön käyttäytyminen, arvot, asenteet ja mieltymykset.

Määritelmässä käytetyllä sanalla valmiudet viitataan muun muassa arvoihin, asenteisiin ja käyttäytymiseen.

Määritelmässä mainittu "tietty tarkoitus" voi olla esimerkiksi työtehtävä tai ammatillinen tai henkilökohtainen kehittyminen.

Käsitteen tunnus: c95

Käsittekaaviot: [Osaaminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#) ja [Todistuksia](#)

45

todennettu osaaminen ; sertifioitu osaaminen

määritelmä

osaaminen, jonka hankkimisesta on annettu todistus (???)

huomautus

Todennettua osaamista voi sisältyä esimerkiksi yksittäiseen opintosuoritukseen, josta suorittaja on saanut todistuksen, tai kokonaiseen tutkintoon, jonka suorittamisesta suorittaja on saanut todistuksen.

Vain todennettu osaaminen voidaan tunnustaa (ks. *osaamisen tunnustaminen*).

Käsitteen tunnus: c96

Käsittekaavio: [Osaaminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#)

Sanastotyöryhmä 4.3.2021: onko tämä lähikäsite käsitteelle osaamisen tunnustaminen?

Sanastotyöryhmä 20.4.2021: OKM:stä TOR-osaajilta vinkkejä; korkeakoulupuolelta Ilmari. Riina kysyy.

Terminologin kysymys 19.3.2021: Kommentoitteko määritelmäluonnosta ja huomautusluonnoksia?

46

osaamisen tunnistaminen

määritelmä

toimenpide, jossa henkilön esittämien asiakirjojen ja muiden mahdollisten selvitysten perusteella selvitetään henkilön *osaaminen* sekä muut lähtökohdat suhteessa asetettuun tavoitteeseen

huomautus

Osaamisen tunnistamista voi tehdä esimerkiksi koulutustoimija, TE-palvelu, työnantajaorganisaatio tai pätevyystodistuksista rekisteriä pitävä toimija.

identification of prior learning: Englannin termi identification of prior learning on peräisin Euroopan unionin teksteistä, mutta nykyisin sitä käytetään laajemminkin. Termin ilmaus ”prior learning” ei viittaa siihen, että tunnistettavan osaamisen täytyisi olla hankittu esimerkiksi ennen *koulutuksen (2)* aloittamista, vaan siihen, että osaaminen on aina hankittu ennen tunnistamistoimenpidettä.

Käsite vastaa sisällöllisesti osittain Opetus- ja koulutussanaston (OKSA) 2. laitoksen osaamisen tunnistaminen -käsitettä. Määritelmää ja huomautuksia on muokattu. Luettu 16.3.2021.
<http://uri.suomi.fi/terminology/oksa/c628>

Ks. myös *osaamisen tunnustaminen*.

Käsittekaavio: [Osaaminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#)

Lähde: OKSA_02 (c628)

47

osaamisen tunnustaminen

mieluummin kuin: aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen <opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla> ; AHOT <opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla> ; ahotointi <opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla>

määritelmä

toimenpide, jossa henkilön *osaamisen* todetaan täyttävän *tutkinnon* tai *tutkinnon osan* vaatimukset tai antavan henkilölle tietyn rekisteröitävän pätevyyden

huomautus

Osaamisen tunnustamista voi tehdä esimerkiksi koulutustoimija, TE-palvelu, työnantajaorganisaatio tai pätevyystodistuksista rekisteriä pitävä toimija.

Hankittu osaaminen tulee todentaa, mikä voi tapahtua esimerkiksi opiskelijan esittämällä todistuksella.

aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen; AHOT; ahotointi: Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla käytetään myös termimuotoa aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen. Se on sanastossa merkitty epäsuositettavaksi muodoksi, koska siitä saattaa syntyä virheellinen mielikuva, että tunnustettavan osaamisen täytyisi olla hankittu esimerkiksi ennen koulutuksen (2) aloittamista. (Osaaminen on kuitenkin aina hankittu ennen tunnustamistoimenpidettä.)

erkännande av tidigare förvärvad kompetens: Ruotsin sana kompetens (ilmauksessa ”tidigare förvärvad kompetens”) viittaa yksittäiseen taitoon. Taito-käsite on suppeampi kuin käsite osaaminen.

recognition of prior learning, accreditation of prior learning (2): Englannin termit recognition of prior learning ja accreditation of prior learning (2) ovat peräisin Euroopan unionin teksteistä, mutta nykyisin niitä käytetään laajemminkin. Termien ilmaus ”prior learning” ei viittaa siihen, että tunnustettavan osaamisen täytyisi olla hankittu esimerkiksi ennen *koulutuksen (2)* aloittamista, vaan siihen, että osaaminen on aina hankittu ennen tunnustamistoimenpidettä.

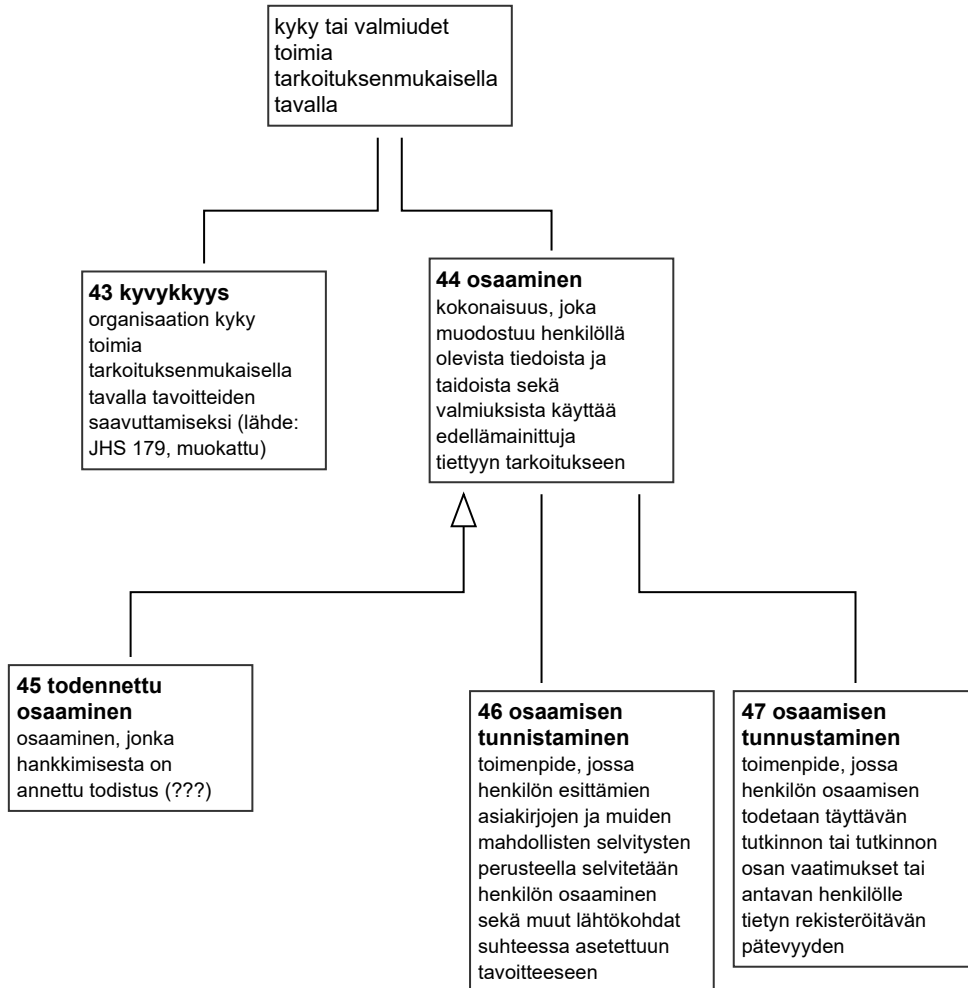
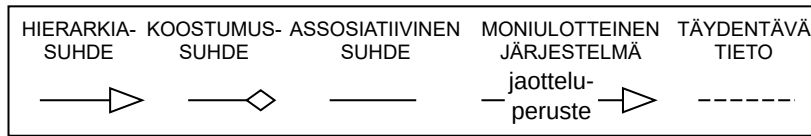
Käsite vastaa sisällöllisesti osittain Opetus- ja koulutussanaston (OKSA) 2. laitoksen osaamisen tunnistaminen -käsitettä. Määritelmää ja huomautuksia on muokattu. Luettu 16.3.2021.
<http://uri.suomi.fi/terminology/oksa/c629>

Ks. myös *todennettu osaaminen*.

Käsitteen tunnus: c629

Käsittekaavio: [Osaaminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#)

Lähde: OKSA_02 (c629)

Käsitekaavio 10. Osaaminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnistaminen.

7 Pätevyys ja kelpoisuus

48

<työnhaku>

pätevyys ; ammattipätevyys

määritelmä

se, että henkilö täyttää työtehtävään tai työhön liittyvät vaatimukset

huomautus

Työtehtävään liittyvien vaatimusten täyttämisen voidaan joissakin tapauksissa erottaa toisistaan lähikäsitteet pätevyys ja *kelpoisuus*.

Käsitteen tunnus: c106

Käsittekaavio: [Todistuksia](#)

Lähde: OKSA_02 (c763)

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 22.9.2020: Tämän käsitteen tiedot ovat peräisin OKSAsta. Sopivatko sellaisinaan vai pitääkö muokata?

Sanastotyöryhmä 25.3.2021: pätevyys liittyy työtehtäväkokonaisuuksiin, kelpoisuus laajempiin kokonaisuuksiin (kuten ammatteihin), joten tarvetta täsmentää näitä käsittekuvauksia

Sanastotyöryhmä 25.3.2021: kumpaankin voi liittyä rekistereitä (esim. sairaanhoitajat ja muut säännellyt ammatit)

Terminologin kysymys 15.4.2021: Vertaa *Rakennetun ympäristön sanasto*, jossa on määritelty käsitteet pätevyys, todettu pätevyys sekä tehtäväkohtainen kelpoisuus (ja virka- tai työsuhteellinen kelpoisuus). Olisiko tämä käsitejaottelu sopiva myös Jatkuvan oppimisen sanastoon? (Tosin kelpoisuus-käsitteen määritelmää tuossa sanastossa ei näy olevan, onko sitä pidettävänä synonyymina pätevyydelle vai miten.)

<https://termipankki.fi/tepa/fi/haku/p%C3%A4tevyys> (tosin: miten tehdä ero osaamisen ja pätevyyden välille?)

<https://termipankki.fi/tepa/fi/haku/todettu%20p%C3%A4tevyys>

+ käsitteisiin liittyvä käsittekaavio TEPAssa (löytyy seuraamalla Käsittekaavio-linkkiä)

Sanastotyöryhmä 20.4.2021: Pätevyys voisi olla vain työnantajan tai toimialan harkitsemaa, kelpoisuus vahvempi (esim. lakisääteinen)?

Sanastotyöryhmä 20.4.2021: kummassakin takana hankittuja valmiuksia

Sanastotyöryhmä 20.4.2021: kumpikin on muodollisesti määriteltyjä

Sanastotyöryhmä 20.4.2021: mikä on näiden suhde ammattitaitoon/osaamiseen?

Sanastotyöryhmä 20.4.2021: Valvira käyttää termiä pätevyys (esim. lähihoitaja)

Sanastotyöryhmä 20.4.2021: Ilmari osannee ottaa kantaa näihin, tuntee säädökset

49

<koulutus, työnhaku>

kelpoisuus

määritelmä

ominaisuus, joka ilmentää sitä, että henkilö täyttää *koulutukseen (2)* tai työtehtävään valituksi tulemisen edellytykset

huomautus

Koulutukseen (2) liittyvien edellytysten täyttämiseen viitataan täsmällisemmin termillä hakukelpoisuus.

Työtehtävään liittyvien edellytysten täyttämässä voidaan joissakin tapauksissa erottaa toisistaan lähikäsitteet kelpoisuus ja *pätevyys*.

Ks. myös pääsyaatimukset.

Käsitteen tunnus: c107

Lähde: OKSA_02 (c755)

Sanastotyöryhmä 4.9.2020: kelpoisuus ja pätevyys ovat toistensa lähikäsitteitä. Mainitaan käsite "kelpoisuusehdot" tarvittaessa kelpoisuuden huomautuksessa.

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 22.9.2020: Sanastoon haluttiin käsite kelpoisuus. Tämän käsitteen tiedot ovat peräisin OKSAsta. Sopivatko sellaisinaan vai pitääkö muokata?

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 22.9.2020: Onko tarpeen mainita tämän käsitteen yhteydessä kelpoisuusehdot-käsitteestä? Jos, mitä?

Sanastotyöryhmä 25.3.2021: pätevyys liittyy työtehtäväkokonaisuuksiin, kelpoisuus laajempiin kokonaisuuksiin (kuten ammatteihin), joten tarvetta täsmentää näitä käsittekuvauksia

Sanastotyöryhmä 25.3.2021: kumpaankin voi liittyä rekistereitä (esim. sairaanhoitajat ja muut säännellyt ammatit)

8 Todistus

50

<opetus ja koulutus>

todistus (2)

määritelmä

asiakirja, joka todistaa *opetukseen (1)* tai *koulutukseen (1)* osallistumisesta, *koulutuksen (2)*, tutkinnon, oppimäärän tai näytön suorittamisesta, oppimisen tai opintojen etenemisestä tai muusta *oppijan* koulutusprosessiin liittyvästä tapahtumasta tai seikasta

huomautus

Esiopetuksessa käytettävä todistustyyppi on lukuvuoden päätteeksi annettava esiopetuksen osallistumistodistus.

Perusopetuksessa käytettävät todistustyytit ovat lukuvuositodistus, välitodistus, päättötodistus ja erotodistus sekä erityiseen tutkintoon liittyvät todistukset eli todistus perusopetuksen oppiaineen oppimäärän suorittamisesta, todistus osittain suoritetusta perusopetuksen oppimäärästä ja todistus perusopetuksen koko oppimäärän suorittamisesta.

Ammatillisessa koulutuksessa todistustyytit ovat tutkintotodistus, todistus suoritetuista tutkinnon osista, todistus opiskelijan osaamisesta, todistus suoritetusta valmentavasta koulutuksesta, todistus suoritetuista koulutuksen osista ja todistus koulutukseen osallistumisesta (yhtäältä tutkintokoulutukseen ja toisaalta valmentavaan koulutukseen osallistumisesta). Lisäksi ammatillisessa koulutuksessa voidaan antaa todistus osaamisesta.

Lukiokoulutuksessa käytettävät todistustyytit ovat päättötodistus, todistus lukion oppiaineen oppimäärän suorittamisesta ja erotodistus. Päättötodistukseen voi sisältyä liitteinä muita todistuksia.

Korkeakouluissa (1) käytettäviin todistustyypeihin kuuluu muiden muassa tutkintotodistus. Lisäksi korkeakouluissa (1) annetaan todistuksia esimerkiksi *erikoistumiskoulutuksen* suorittamisesta. Korkeakoulun (1) opiskelijalle voidaan antaa todistus suoritetuista opinnoista myös opiskelun kestäessä. Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen todistuksista säädetään asetuksissa [794/2004](#) ja [1129/2014](#).

Vapaassa sivistystyössä yleisimmin käytettävä todistustyyppi on osallistumistodistus. Käytössä on myös todistus opiskelijan osaamisesta.

Käsitteen tunnus: c102

Käsitekaavio: [Todistuksia](#)

Lähde: OKSA_02 (c1386)

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 22.9.2020: Tiedot peräisin OKSAsta. Jatkuvan oppimisen sanastossa määritelmää joudutaan varmaankin muokkaamaan laajemmaksi? Onko jossain lähteessä valmiina sopivaa määritelmää?

KMP maaliskuu 2021: tässä jatkuvan oppimisen viitekehyksessä voisi ajatella, että kaikki todistukset ovat osaamistodistuksia. Tässä luonnos määritelmäksi: asiakirja, joka osoittaa todeksi viranomaisen tai lainsäädännön edellyttämän kelpoisuuden tai rekisteröintiä edellyttävän pätevyyden tai muun valmiuden suoritua erilaisista tehtävistä ja rooleista

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 13.4.2021: Kirsi-Marja kommentoi, että jatkuvan oppimisen kontekstissa kaikki todistukset olisivat osaamistodistuksia. Ovatko muut samaa mieltä? Onko niin, ettei jatkuvan oppimisen sanastossa tarvita OKSassa määriteltyä "todistus koulutusprosessiin liittyvästä seikasta"-käsitettä?

51

osaamistodistus

määritelmä

todistus, joka osoittaa todeksi koulutuksen (2) avulla tai työelämässä saavutetun (??) *osaamisen*

huomautus

Käsitteen tunnus: c103

Käsittekaavio: [Todistuksia](#)

Sanastotyöryhmä 4.9.2020: Liittyy myös micro credentials -käsitteeseen, joka on myös todiste osaamisesta. Esim. rakentamisessa todistus, joka ilmaisee että osaa tehdä tiettyä vaihetta.

KMP maaliskuu 2021: todistus, joka osoittaa todeksi viranomaisen tai lainsäädännön edellyttämän kelpoisuuden tai rekisteröintiä edellyttävän pätevyyden tai muun valmiuden suoritua erilaisista tehtävistä ja rooleista

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 13.4.2021: Määritelmä on terminologin luonnos. Miten muokataan? Onko kyseessä mikä hyvänsä osaaminen, vai liittyykö osaamistodistus nimenomaan tietyssä oppimisympäristössä saavutettuun osaamiseen?

Sanastotyöryhmä 20.4.2021: Ei tule sekoittaa ammatillisen koulutuksen "todistus opiskelijan osaamisesta" -käsitteeseen.

Sanastotyöryhmä 20.4.2021: TEM:n hallinnonalan todistuksia: työvoimakoulutuksesta annetaan eri nimisiä todistuksia, esim. osallistumistodistus

Sanastotyöryhmä 20.4.2021: tarvitaanko Jatkuvan oppimisen sanastoon? Palataan.

52

pätevyystodistus

määritelmä

todistus, joka osoittaa todeksi vaaditun *pätevyyden*

huomautus

Pätevyystodistuksena voi toimia esimerkiksi Valviran tekemä merkintä x-rekisteriin (??).

Käsitteen tunnus: c104

Käsittekaavio: [Todistuksia](#)

Sanastotyöryhmä 4.9.2020: Vrt. toimialakohtaiset pätevyysrekisterit

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 22.9.2020: Mistä luotettavaa tietoa määritelmän pohjaksi?

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 4.5.2021: Määritelmä ja huomautus ovat luonnoksia. Miten muokataan?

53

työtodistus

määritelmä

työnantajan työntekijälle työsuhteen päätyttyä antama todistus työsuhteesta

huomautus

Työsopimuslain (55/2001) mukaan työntekijällä on oikeus työsuhteen päättyessä saada pyynnöstään työnantajalta kirjallinen todistus työsuhteen kestosta ja työtehtävien laadusta.

Työntekijän nimenomaisesta pyynnöstä todistuksessa on lisäksi mainittava työsuhteen päättymisen syy sekä arvio työntekijän työtaidosta ja käytöksestä. Työtodistuksesta ei saa ilmetä muuta kuin mitä sen sanamuodosta käy ilmi.

Käsitteen tunnus: c105

Käsittekaavio: [Todistuksia](#)

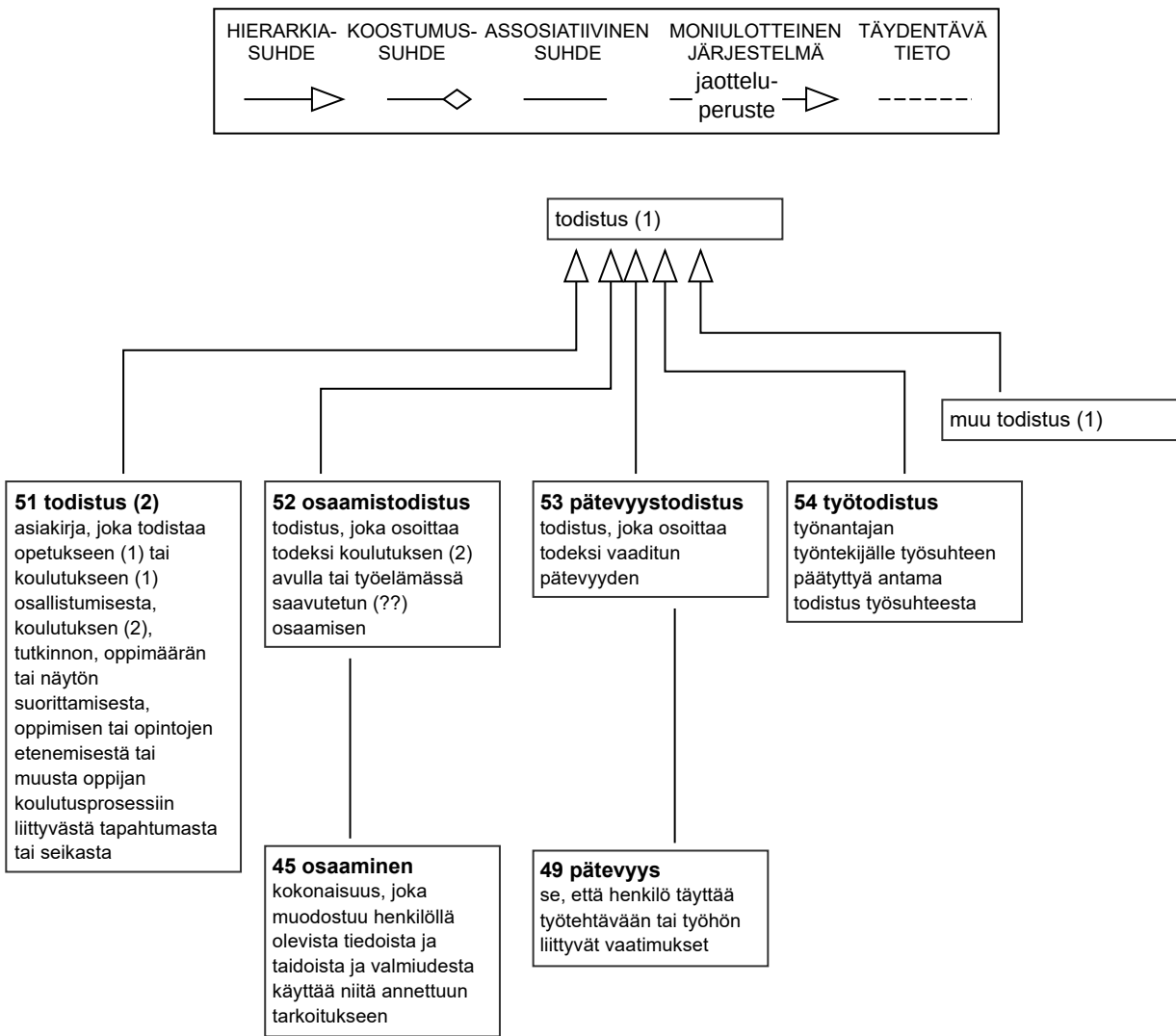
Sanastotyöryhmä 4.9.2020: Selvitettävä, onko määritelty jossain.

Sanastotyöryhmä 4.9.2020: otetaan mukaan sanastoon

Terminologin kysymys 20.3.2021: Terminologi laatinut määritelmä- ja huomautusluonnosta. Miten muokattava?

KMP maaliskuu 2021: Tieteen termipankista: työsuhteen päättyessä työntekijän pyynnöstä annettava kirjallinen todistus työsuhteen kestosta ja työtehtävien laadusta

Käsittekaavio 11. Todistuksia.

9 Luokitteluja

Sanastotyöryhmä 4.9.2020: ammattiala, koulutusala, osaamisala, toimiala: kaksi ensimmäistä perinteisiä; kolmas ammatillisessa

54

koulutusala

määritelmä

luokka, jollaisiin *koulutusjärjestelmän* mukaiset *koulutukset (2)* jaotellaan sen perusteella, miten ne sijoittuvat tieteen, yhteiskunnan tai työelämän aloille

huomautus

Koulutusosaluokittelua käytetään koulutusten (2) suunnitteluun, seurantaan ja säätelyyn.

Opetushallinnon Koulutusala 2002 -luokittelun mukaisia koulutusaloja ovat esimerkiksi kulttuuriala sekä tekniikan ja liikenteen ala.

Koulutusosaluokitteluja on tällä hetkellä (kesäkuu 2013) neljä: opetushallinnon Koulutusala 2002- ja Opintoala 1995 -luokittelut, ISCED-luokittelu sekä Tilastokeskuksen koulutusosaluokittelu.

Käsitteen tunnus: c97

Lähde: OKSA_02 (c128)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 10.6.2021: Käsite on määritelty OKSAssa. Tarvitaanko myös jatkuvan oppimisen sanastoon? Jos tarvitaan, tarvitaanko tietoja muokata?

55

ammattiala

määritelmä

ammattitehtäviä koskeva luokittelu, joka kuvaa ammattien sijoittumista yhteiskunnan tai työelämän aloille

huomautus

Ammattialoja ovat esimerkiksi elektroniikka, sähköteollisuus ja kauneudenhoitoala.

Käsitteen tunnus: c98

Totti Tuhkanen 2.9.2020: On OKSAssa; pitääkö päivittää ilmaisuvoimaisemmaksi?

56

<amatillinen koulutus>

osaamisala

ei: koulutusohjelma (1) (vanhentunut)

määritelmä

itsenäiseen työelämän toimintakokonaisuuteen liittyvä suuntautuminen ammatillisen tutkinnon sisällä

huomautus

Esimerkiksi sosiaali- ja terveysalan ammatillisessa perustutkinnossa osaamisalana voivat olla lasten ja nuorten hoidon ja kasvatuksen osaamisala tai vammaistyön osaamisala.

Käsitteen tunnus: c99

Luokka: <amatillinen koulutus>

Lähde: OKSA_02 (c299)

<kieliversiointiin jos OPH>

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 22.9.2020: Tiedot peräisin OKSasta. Sopivatko määritelmä ja huomautukset Jatkuvan oppimisen sanastoon tällaisinaan vai tarvitaanko muokata?

57

toimiala

määritelmä

ala, jolla organisaatio tai sen toimipaikka harjoittaa taloudellista toimintaa tai jolla henkilö työskentelee (?)

huomautus

Esimerkiksi Tilastokeskuksen Toimialaluokitus 2008 kuvaa yrityksiä, organisaatioita ja yksittäisiä toimipaikkoja niissä harjoitetun taloudellisen toiminnan perusteella. Esimerkkejä Toimialaluokitus 2008:n luokista ovat koulutus, terveys- ja sosiaalipalvelut sekä kaivostoiminta ja louhinta.

Käsitteen tunnus: c100

Sanastotyöryhmä 4.9.2020: Tarvitaan määritellä.

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 6.5.2021: Määritelmäluonnos on terminologin hihasta (+ katsottu Kielitoimiston sanakirjaa ja Tilastokeskuksen toimialaluokittelua). Miten muokattava? Mikä näkökulma käsitteeseen jatkuvan oppimisen kontekstissa tarvitaan?

58

osaamislukitus

määritelmä

huomautus

Käsitteen tunnus: c101

Sanastotyöryhmä 4.9.2020: • yläkäsite joka voitaisiin määritellä • esim. escon taitopilari

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 10.6.2021: Onko tämä käsite, joka vaikuttaa edelleen tarpeelliselta määritellä sanastossa? Mistä tietoa määritelmän pohjaksi? Mitä osaamislukituksia on olemassa?

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 10.6.2021: Jos tämä käsite määritellään, tarvitaanko kenties määritellä "osaaminen"-käsitteen lisäksi myös suppeampi käsite "osaamiset"??

10 Käsitteitä, jotka otetaan mukaan, jos resurssi riittää

10.1 Ammatti

59

ammatti

määritelmä

samankaltaisia *ansiotöitä* hoitavien *henkilöiden* rooli, joka perustuu henkilön tulonsaantitarkoituksessa tekemään työhön tai tämän saamaan koulutukseen

huomautus

Käsitteen tiedot perustu Ydinsanastoryhmän julkaisemiin tietoihin, ks. [ammatti](#).

Käsitteen tunnus: c112

Lähde: Tyoll_palv_san_luonnos (ID51)

Totti Tuhkanen 2.9.2020: soveltuisiko tähän Tilastokeskuksen

[/http://www.tsk.fi/tiedostot/pdf/Tyohon_liittyvia_tilastokasitteita_2018-08-28.pdf](http://www.tsk.fi/tiedostot/pdf/Tyohon_liittyvia_tilastokasitteita_2018-08-28.pdf) sisältämä määrittäminen?

Sanastotyöryhmä 4.9.2020: Kommentoidaan tätä käsitettä Työllisyyspalvelujen sanaston lausuntokierroksella.

Sanastotyöryhmä 4.9.2020: Mikäli Työllisyyspalvelujen sanaston käsite ei sovi Jatkuvan oppimisen näkökulmaan, määritellään tämä käsite tässä sanastoprojektissa.

Sanastotyöryhmä 4.9.2020: Tilastokeskuksella oma näkemys, verrattava. Vrt. myös Ydinsanastoryhmän määritelmäluonnos.

10.2 Työ

60

työ

määritelmä

tehtävien ja velvollisuuksien kokonaisuus, jota työntekijä tai -suorittaja hoitaa työnantajan tai työnteettäjän lukuun tai työllistäessään itse itsensä

huomautus

Ansiotyö-termiä käytetään korostettaessa sitä, että työ tehdään palvelussuhteessa tai toimeksiantosuhteessa ja siitä maksetaan palkkaa tai se tuottaa yrittäjä- tai myyntituloa.

Käsitteen tunnus: c113

Lähde: Tyoll_palv_san_luonnos (ID10)

Totti Tuhkanen 2.9.2020: "tarkoittaa jonkin tehtävän suorittamiseen tähtäävää pitkäjännitteistä, aktiivista ja tavoitteellista toimintaa, joka liittyy tyypillisesti toimeentulon hankkimiseen (ansiotyö) tai yksilön omien taikka hänen lähipiirinsä aineellisten tarpeiden tyydyttämiseen (kotityö). Muunlaista työtä kutsutaan vapaaehtoistyöksi. Työn ensisijaisena motiivina voi olla myös rentoutuminen, kuten saattaa olla laita esimerkiksi käsitöissä tai puutarhanhoidossa. Jako ruumiilliseen ja henkiseen työhön on jossain määrin harhaanjohtava, koska lähes kaikessa työssä on olennaisena edellytyksenä älykkyyden ja kokemuksen opettamat seikat" Lähde: Fakta-tietosanakirja [-:] 1976

Totti Tuhkanen 2.9.2020: metkaa, että 'työ' ei sisälly määriteltäviin käsitteisiin Työhön liittyviä tilastokäsitteitä. Sanastoluonnos 2018-08-28 (Tilastokeskus/Sanastokeskus) -dokumentissa.

Sanastotyöryhmä 4.9.2020: Määritellään mahdollisesti.

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 22.9.2020: Tiedot peräisin Työllisyyspalvelujen sanaston luonnoksesta. Sopivatko määritelmä ja huomautukset Jatkuvan oppimisen sanastoon tällaisinaan vai tarvitaanko muokata? Riittääkö, että kommentoimme käsitettä Työllisyyspalvelujen sanaston lausuntokierroksella (mahd. loka- tai marraskuussa 2020)?

Sanastotyöryhmä 29.9.2020: Työllisyyspalvelujen sanastossa työ -> ansiotyö

Sanastotyöryhmä 29.9.2020: kommentoidaan Työllisyyspalvelujen sanaston kommenttikierroksella

61

työtehtävä

määritelmä

tehtävä, jota *työntekijä* tai työnsuorittaja hoitaa *ansiotyössään*

huomautus

Käsitteen tunnus: c114

Lähde: Tyoll_palv_san_luonnos (ID60)

Sanastotyöryhmä 4.9.2020: Määritellään mahdollisesti.

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 22.9.2020: Tiedot peräisin Työllisyyspalvelujen sanaston luonnoksesta. Sopivatko määritelmä ja huomautukset Jatkuvan oppimisen sanastoon tällaisinaan vai tarvitaanko muokata? Riittääkö, että kommentoimme käsitettä Työllisyyspalvelujen sanaston lausuntokierroksella (mahd. loka- tai marraskuussa 2020)?

Sanastotyöryhmä 29.9.2020: kommentoidaan Työllisyyspalvelujen sanaston kommenttikierroksella

62

työpaikka (1)

määritelmä

yhden tai useamman työtehtävän kokonaisuus, jota *henkilö* hoitaa *ansiotyönä*

huomautus

Käsitteen tunnus: c115

Lähde: Tyoll_palv_san_luonnos (ID39)

Työllisyyspalvelujen sanaston terminologi: Käsiteltävänä myös tietöalustan työssä.

Sanastotyöryhmä 4.9.2020: Määritellään mahdollisesti.

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 22.9.2020: Tiedot peräisin Työllisyyspalvelujen sanaston luonnoksesta. Sopivatko määritelmä ja huomautukset Jatkuvan oppimisen sanastoon tällaisinaan vai tarvitaanko muokata? Riittääkö, että kommentoimme käsitettä Työllisyyspalvelujen sanaston lausuntokierroksella (mahd. loka- tai marraskuussa 2020)?

Sanastotyöryhmä 29.9.2020: kommentoidaan Työllisyyspalvelujen sanaston kommenttikierroksella

63

työnsuorituspaikka

ei: työpaikka (2)

määritelmä

työnantajan ja työntekijän sopima paikka, jossa työntekijä tekee *ansiotyötä*

huomautus

Työnsuorituspaikka voi olla työnantajan osoittama tai työntekijän itsensä valitsema.

Esimerkiksi *etätyössä* työntekijän pitää ilmoittaa kaikki mahdolliset työnsuorituspaikat työnantajalle muun muassa työntekijän lakisääteisen vakuutusturvan toteutumisen vuoksi.

Esimerkiksi vuokratyöntekijän työnsuorituspaikka on muu kuin hänen *työnantajansa* (eli vuokratyönantajan) toimipiste.

Käsitteen tunnus: c116

Lähde: Tyoll_palv_san_luonnos (ID70)

Sanastotyöryhmä 4.9.2020: Määritellään mahdollisesti.

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 22.9.2020: Tiedot peräisin Työllisyyspalvelujen sanaston luonnoksesta. Sopivatko määritelmä ja huomautukset Jatkuvan oppimisen sanastoon tällaisinaan vai tarvitaanko muokata? Riittääkö, että kommentoimme käsitettä Työllisyyspalvelujen sanaston lausuntokierroksella (mahd. loka- tai marraskuussa 2020)?

Sanastotyöryhmä 29.9.2020: kommentoidaan Työllisyyspalvelujen sanaston kommenttikierroksella

64

työhön perehdyttäminen

määritelmä

perustietojen antaminen työntekijälle työorganisaatiosta ja sen tavoitteista sekä työoloista

huomautus

Käsitteen tunnus: c117

Sanastotyöryhmä 4.9.2020: Määritellään mahdollisesti.

Terminologin kysymys 22.9.2020: Tiedot peräisin Työsuojelusanastosta (Sanastokeskus 2006). Sopivatko määritelmä ja huomautukset Jatkuvan oppimisen sanastoon tällaisinaan vai tarvitaanko muokata?

Sanastotyöryhmä 29.9.2020: mukaan jos ehditään (hyvin tarkan tason käsite)

65

työnopastus

määritelmä

työntekijän tutustuttaminen työtehtäviinsä, työmenetelmiin ja työvälineisiin sekä turvallisiin ja terveellisiin toimintatapoihin työssä

huomautus

Käsitteen tunnus: c118

Sanastotyöryhmä 4.9.2020: Määritellään mahdollisesti.

Terminologin kysymys 22.9.2020: Tiedot peräisin Työsuojelusanastosta (Sanastokeskus 2006). Sopivatko määritelmä ja huomautukset Jatkuvan oppimisen sanastoon tällaisinaan vai tarvitaanko muokata?

Sanastotyöryhmä 29.9.2020: mukaan jos ehditään (hyvin tarkan tason käsite)

10.3 Todistus

66

sertifikaatti

määritelmä

todistus tietystä todennetusta *osaamisesta*, joka perustuu muun kuin viranomaisen asettamiin vaatimuksiin

huomautus

Sertifikaatti-termiä käytetään erityisesti IT-alan yritysten myöntämistä todistuksista. Usein tällainen sertifikaatti on voimassa vain määräajan, minkä jälkeen se pitää uusia.

Käsitteen tunnus: c119

Lähde: Tyoll_palv_san_luonnos (TEID10)

Sanastotyöryhmä 4.9.2020: Määritellään mahdollisesti.

Terminologin kysymys 22.9.2020: Tiedot peräisin Työllisyyspalvelujen sanaston luonnoksesta. Päätettävä, otetaanko käsite mukaan Jatkuvan oppimisen sanastoon vai ei. Sopivatko määritelmä ja huomautukset Jatkuvan oppimisen sanastoon tällaisinaan vai tarvitsisiko niitä muokata? Riittääkö, että kommentoimme käsitettä Työllisyyspalvelujen sanaston lausuntokierroksella (mahd. loka- tai marraskuussa 2020)?

Sanastotyöryhmä 29.9.2020: kommentoidaan Työllisyyspalvelujen sanaston kommenttikierroksella

67

lupa

määritelmä

toimivaltaisen tahon *toimijalle* myöntämä oikeus tiettyyn luvanvaraiseen toimintaan

huomautus

Lupa voi olla esimerkiksi ajokortti, tulityölupa tai hygieniapassi.

Käsitteen tunnus: c120

Sanastotyöryhmä 4.9.2020: Määritellään mahdollisesti.

Terminologin kysymys 22.9.2020: Tiedot peräisin Työllisyyspalvelujen sanaston luonnoksesta. Päätettävä, otetaanko käsite mukaan Jatkuvan oppimisen sanastoon vai ei. Sopivatko määritelmä ja huomautukset Jatkuvan oppimisen sanastoon tällaisinaan vai tarvitsisiko niitä muokata? Riittääkö, että kommentoimme käsitettä Työllisyyspalvelujen sanaston lausuntokierroksella (mahd. loka- tai marraskuussa 2020)?

Sanastotyöryhmä 29.9.2020: kommentoidaan Työllisyyspalvelujen sanaston kommenttikierroksella

10.4 Oppiminen

68

vertaisoppiminen

määritelmä

huomautus

Käsitteen tunnus: c121

Totti Tuhkanen 2.9.2020: on OKSAn työversion luvussa Lisättäväksi ehdotettuja -> perustelut.

Totti Tuhkanen 2.9.2020: Määrytyksiä, ks. <https://iate.europa.eu/entry/result/915181/all>

<http://tieteentermipankki.fi/wiki/Nimitys:vertaisoppiminen>

tiia.puputti@jyu.fi: "on keino aktivoida ja lisätä vuorovaikutusta sekä tukea minäpystyvyyden tunnetta ja oman osaamisen jakamista."

viittaavia termejä: Peer-learning, Peer-to-peer learning, Peer-supported learning, Peer tutoring, Peer assessment, Peer support, Cooperative learning.

Mikko Hartikainen 4.9.2020: onko löydettävissä riittävän selkeä, tarkkarajainen tarkoite/tarkoitteet, näille on paljon lähikäsitteitä ts. pedagogisia malleja?), entä vertaispalaute/arviointi, itsearviointi

Sanastotyöryhmä 4.9.2020: vertaisoppiminen ja yhteisöllinen oppiminen: menetelmiä. Jos otetaan sanastoon, pitäisikö sitten ottaa myös muita vastaavia käsitteitä?

Sanastotyöryhmä 4.9.2020: Määritellään mahdollisesti.

69

yhteisöllinen oppiminen

määritelmä

huomautus

Käsitteen tunnus: c122

Käsittekaavio: [Koulutus \(1\)](#) ja [koulutus \(2\)](#) [tutkintotavoitteisuuden mukaan](#)

Mikko Hartikainen 4.9.2020: tulisiko sisältyä, ts. arkioppiminen?

Sanastotyöryhmä 4.9.2020: vertaisoppiminen ja yhteisöllinen oppiminen: menetelmiä. Jos otetaan sanastoon, pitäisikö sitten ottaa myös muita vastaavia käsitteitä?

Sanastotyöryhmä 4.9.2020: Määritellään mahdollisesti.

10.5 Osaaminen

70

tiedot

määritelmä

oppimalla tapahtuneen asioiden omaksumisen tulos

huomautus

Tiedot muodostuvat työ- tai opintoalaan liittyvien faktojen, periaatteiden, teorioiden ja käytäntöjen kokonaisuudesta.

Tiedot vastaa ESCO-luokituksen tiedot-käsitettä (knowledge).

Käsitteen tunnus: c123

Lähde: Tyoll_palv_san_luonnos (TEID13)

Totti Tuhkanen 2.9.2020: pohjaa <https://iate.europa.eu/entry/result/1568103/all> ja tekhnäkökulma, että taito on nimitys jotakin uutta tuottavalle tai jonkin tavoitteen saavuttavalle kyvykkyydelle.

Totti Tuhkanen 2.9.2020: voisiko pohjana olla määrittelyt

http://tieteentermipankki.fi/wiki/Clean_Energy_Research:knowledge sekä

<http://tieteentermipankki.fi/wiki/Filosofia:tieto> ; nämä eivät lähde lapasesta. Toisaalta: onko tämä kategorian "mitä on elämä?" yleiskäsitteitä?

Sanastotyöryhmä 4.9.2020: Määritellään mahdollisesti.

Terminologin kysymys 22.9.2020: Tiedot peräisin Työllisyyspalvelujen sanaston luonnoksesta.

Päätettävä, otetaanko käsite mukaan Jatkuvan oppimisen sanastoon vai ei. Sopivatko määritelmä ja huomautukset Jatkuvan oppimisen sanastoon tällaisinaan vai tarvitsisiko niitä muokata? Riittääkö, että kommentoimme käsitettä Työllisyyspalvelujen sanaston lausuntokierroksella (mahd. loka- tai marraskuussa 2020)?

Sanastotyöryhmä 29.9.2020: kommentoidaan Työllisyyspalvelujen sanaston kommenttikierroksella

71

taito

määritelmä

kyky soveltaa *tietoja* ja käyttää olemassa olevaa *osaamista* tehtävien suorittamiseen ja ongelmien ratkaisuun

huomautus

Taito on kognitiivista eli loogisen, intuitiivisen ja luovan ajattelun käyttöä tai käytännöllistä eli kätevyyttä ja erilaisten menetelmien, materiaalien ja työkalujen ja työvälineiden käyttöä.

Taito vastaa ESCO-luokituksen taito-käsitettä (skill).

Käsitteen tunnus: c124

Lähde: Tyoll_palv_san_luonnos (TEID12)

Sanastotyöryhmä 4.9.2020: Määritellään mahdollisesti.

Terminologin kysymys 22.9.2020: Tiedot peräisin Työllisyyspalvelujen sanaston luonnoksesta.

Päätettävä, otetaanko käsite mukaan Jatkuvan oppimisen sanastoon vai ei. Sopivatko määritelmä ja huomautukset Jatkuvan oppimisen sanastoon tällaisinaan vai tarvitsisiko niitä muokata? Riittääkö, että kommentoimme käsitettä Työllisyyspalvelujen sanaston lausuntokierroksella (mahd. loka- tai marraskuussa 2020)?

Sanastotyöryhmä 29.9.2020: kommentoidaan Työllisyyspalvelujen sanaston kommenttikierroksella

72

osaamisen todentaminen

määritelmä

huomautus

Käsitteen tunnus: c126

Katarina Repo / OPH 21.12.2015: Todennetun osaamisen rekisterin kehittämisen tiimoilta on noussut muutamia käsitteitä, jotka voin tässä luetella.

Katarina Repo / OPH 21.12.2015: todennettu osaaminen: Mietittiin tätä siitä näkökulmasta, että pitäisi määritellä mitä tarkoittaa todennettu osaaminen. Todennettu osaaminen sisältää luvanvaraisen ja viranomaisen tunnustaman tutkinto- ja suoritustiedon. Ehkä se voisi maallikolle olla hyvä tarkenne kun esimerkiksi tutkinto-käsitteestä ei ehkä aukene kunnolla? Tästäkin voidaan keskustella, että tarvitaanko lisää.

Totti Tuhkanen 2.9.2020: OKSAn työversiossa muodossa todennettu osaaminen, käsitteen tunnus c898. Kesken, mutta perusteluja&pohjaa.

Sanastotyöryhmä 4.9.2020: liittykö ?

Sanastotyöryhmä 4.9.2020: Määritellään mahdollisesti.

10.6 Palvelut

73

tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut ; TNO-palvelut

määritelmä

huomautus

Käsitteen tunnus: c127

Sanastotyöryhmä 4.9.2020: ensisijaisesti osaamisen kehittämiseen liittyvä

Sanastotyöryhmä 4.9.2020: Määritellään mahdollisesti.

10.7 Koulutus

74

koulutuksen modulaarisuus

määritelmä

huomautus

Käsitteen tunnus: c128

Sanastotyöryhmä 4.9.2020: Tarpeellinen käsite, määritellään mahdollisesti.

75

ammattillisesti suuntautunut koulutus

määritelmä

huomautus

Käsitteen tunnus: c129

Sanastotyöryhmä 4.9.2020: Määritellään mahdollisesti.

76

lyhytkestoinen koulutus

määritelmä

huomautus

Käsitteen tunnus: c130

Sanastotyöryhmä 4.9.2020: Määritellään mahdollisesti.

Sanastotyöryhmä 4.9.2020: lyhytkestoinen koulutus – vai lyhytkestoinen opiskelu?

Sanastotyöryhmä 4.9.2020:

mitoitusyksiköitä

- op:t ym.

- koulutuspäivät (1 – muutama)

10.8 Opintojen rakenne

77

pieni osaamiskokonaisuus ; pieni osaamistodistus (?) <?? terminologin termiehdotus>

määritelmä

A) (KOM-ehdotuksen mukainen määritelmäluonnos) todiste oppimistuloksista, jotka henkilö/oppija on saavuttanut lyhyen oppimistapahtuman aikana ja jotka on arvioitu läpinäkyvää, yhteisesti sovittua asteikkoa käyttäen

VAI B) (EHEA-kontekstin mukainen määritelmäluonnos) suppeat oppimistulokset / lyhytkestoinen oppimistapahtuma, joista/josta annetaan todiste

huomautus

Käsitteen tunnus: c131

OKSA-jaos 23.4.2021: yläkäsite: todiste (komissiolla: "proof"). Tämä on siis erihenkkinen käsite kuin "osaamiskokonaisuus" (jonka määritelmäluonnos Jatkuvan oppimisen sanaston luonnoksesta: "tutkinto, koulutuksen (2) oppimäärä tai niihin rinnastettava laaja opintojen kokonaisuus")

OKSA-jaos 23.4.2021: kuitenkin myös oppimiskokemus (learning experience) tärkeä

OKSA-jaos 23.4.2021: Kuka todisteen saa antaa

OKSA-jaos 23.4.2021: mahdoll. jotain lisää normaaliin opintosuoritusmerkintään opintorekisterissä

OKSA-jaos 23.4.2021: näitä todisteita voi saada formaalin koulutuksen lisäksi myös mm. työelämässä hankitusta osaamisesta

OKSA-jaos 23.4.2021: Onko pieni osaamiskokonaisuus moduulin attribuuttina oleva tieto?

OKSA-jaos 23.4.2021: tuottaako osaamisen tunnustaminen pieniä osaamiskokonaisuuksia?

OKSA-jaos 23.4.2021: suomenkielinen termi ("pieni osaamiskokonaisuus") on OPH:n, onko toimiva? Paras vastaava käsite tälle suomalaisessa koulutusjärjestelmässä lienee "opintojakso").

OKSA-jaos 23.4.2021: myös opetushallinnon ulkopuoliset tahot tulevat tuottamaan näitä, siinä mielessä jatkuvan oppimisen sanasto olisi oikea paikka tämän työstämiselle – tosin tämä käsite on toistaiseksi rajattu pois jatkuvan oppimisen sanastosta. Voidaan valmistella myös OKSAn puolella ja pyytää sitten kommentit jatkuvan oppimisen sanastosta.

OKSA-jaos 23.4.2021: valmistellaan tätä käsitettä OKSA-jaoksen kokousten välillä. Ilmari kutsuu koolle kokouksen, johon voisivat osallistua ainakin Jonna Korhonen, Annika Bussman, Kirsi Heinivirta, Riina Kosunen.

OKSA-jaos 23.4.2021: komission konsultaatio kesken parhaillaan, määrittely ei kannata ennen sitä? Komission tiekartta tähtää vuoteen 2024.

OKSA-jaos 23.4.2021: liittyvä käsite: osaamismerkki

OKSA-jaos 23.4.2021: Linkkejä:

<https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12858-Micro-credentials>

<https://op.europa.eu/fr/publication-detail/-/publication/7a939850-6c18-11eb-aeb5-01aa75ed71a1>

<https://ec.europa.eu/education/sites/default/files/document-library-docs/european-approach-micro-credentials-higher-education-consultation-group-output-final-report.pdf>

Seija Rasku, OKM (Tutkintojen viitekehykset ja pienet osaamiskokonaisuudet - verkkoseminaarimaanantai 5.10.2020): EU-tasolla yhteisesti hyväksyttyä määritelmää ei vielä ole. [Ks. alempana KOM ehdotus ja EHEA-yhteyksistä peräisin oleva luonnos.]

Kommentti jatkuvan oppimisen kysymystaulukosta maaliskuu 2021: micro-credentials -> pienet osaamiskokonaisuudet. Ei olla vielä kansallisesti määritelty.

KOM ehdotus: A micro-credential is a proof of the learning outcomes that a learner has acquired following a short learning experience. These learning outcomes have been assessed against transparent standards. The proof is contained in a certified document that lists the name of the holder, the achieved learning outcomes, the assessment method, the awarding body and, where applicable, the qualifications framework level and the credits gained. Micro-credentials are owned by the learner, can be shared, are portable and may be combined into larger credentials or qualifications. They are underpinned by quality assurance following agreed standards.

EHEA-kontekstissa (European project MICROBOL (Microcredentials linked to the Bologna Key commitments)) työstömääritelmä on A micro-credential is a small volume of learning certified by a credential. In the EHEA context, it can be offered by higher education institutions or recognised by them using recognition procedures in line with the Lisbon Recognition Convention or recognition of prior learning, where applicable. A micro-credential is designed to provide the learner with specific knowledge, skills or competences that respond to societal, personal, cultural or labour market needs. Micro-credentials have explicitly defined learning outcomes at a QF-EHEA/NQF level, an indication of associated workload in ECTS credits, assessment methods and criteria, and are subject to quality assurance in line with the ESG.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 23.4.2021: Laadittu käsitteelle kaksi eri määritelmäluonnosta kahden eri lähteen (KOM-ehdotus ja EHEA-konteksti) pohjalta. Pystymmekö ratkaisemaan, kumpaan lähteeseen OKSAssa nojaututaan, vai pitääkö OKSAn käsitte kuvauksissa ottaa huomioon molemmat näkökulmat? Tai kenties määritellä pieni osaamiskokonaisuus (1) ja pieni osaamiskokonaisuus (2)?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 23.4.2021: B-määritelmässä yläkäsitteenä nyt oppimistulokset tai oppimistapahtuma. EHEA-määritelmässä siis "learning", joka voi tarkoittaa paitsi oppimista, opiskelemalla saavutettua tietoa: Cambridge Dictionary: 1) the activity of obtaining knowledge; 2) knowledge obtained by study.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 23.4.2021: Millaiset huomautukset ovat tarpeen tälle käsitteelle? Riippuu siitäkin, kummasta/mistä näkökulmasta käsite määritellään: onko se yhdentyypinen todiste osaamisesta vai kenties yhdentyypistä oppimista vai oppimistulos vai mitä.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 23.4.2021: Mikä termi eli nimitys olisi kuvaavin tälle käsitteelle? Nyt siis pieni osaamiskokonaisuus. Terminologille tuli mieleen "pieni osaamistodistus". Muitakin nimityksiä varmasti löydettävissä, kunhan ratkaistaan, mistä tässä asiassa oikeastaan on kyse.

Marjut A. 20.4.2021: Tässä Totin mainitsemien tilaisuuden esitykset: <https://minedu.fi/tapahtumat/2021-03-29/verkkokeskustelutilaisuus-ja-tyopaja-pienista-osaamiskokonaisuuksista>

10.9 Ajanjaksoja

78

työssäoppimisjakso

määritelmä

huomautus

Käsitteen tunnus: c132

Kirsi-Marja Putkonen 3.9.2020: työssäoppimisjakso, vrt. työssäolojakso, vrt työttömyysjakso. Miten kuvataan yhteisen asiakkaan elämänpolun vaiheita?

Sanastotyöryhmä 4.9.2020: Käsitellään, jos ehditään. Näkökulma joka tapauksessa tarpeellinen!

79

työssäolojakso

määritelmä

huomautus

Käsitteen tunnus: c133

Kirsi-Marja Putkonen 3.9.2020: työssäoppimisjakso, vrt. työssäolojakso, vrt työttömyysjakso. Miten kuvataan yhteisen asiakkaan elämänpolun vaiheita?

Sanastotyöryhmä 4.9.2020: Käsitellään, jos ehditään. Näkökulma joka tapauksessa tarpeellinen!

80

työttömyysjakso

määritelmä

huomautus

Käsitteen tunnus: c134

Kirsi-Marja Putkonen 3.9.2020: työssäoppimisjakso, vrt. työssäolojakso, vrt työttömyysjakso. Miten kuvataan yhteisen asiakkaan elämänpolun vaiheita?

Sanastotyöryhmä 4.9.2020: Käsitellään, jos ehditään. Näkökulma joka tapauksessa tarpeellinen!

Englanninkielinen hakemisto / English index

Numbers in the index refer to the term record numbers.

accreditation of competence	47	meet the requirements	49
accreditation of prior learning (2)	47	micro credential	77
adult education and training	3	module	27
apprenticeship training	20	occupational competence	48
capability	43	occupational instruction and guidance	65
coaching	31	orientating a new worker to the workplace	64
competence	44	personnel training	7
competence	49	placement	23
continuing education	8	principal workplace instructor	38
continuing professional development	8	professional competence	48
continuous learning	42	professional specialisation education	18
degree programme (1)	2	qualification (2)	49
education (2)	29	qualification unit	27
education (3)	1	recognition of competence	47
education programme (1)	2	recognition of learning	47
eligibility (2)	49	recognition of prior learning	47
extension studies	8	retraining and upgrading of qualifications	4
field of education (1)	54	self-motivated education	6
field of study (1)	54	specialisation	56
field of vocational education and training	54	specialist education	18
further training	8	specialist training	18
guidance	30	studies (1)	2
identification of competence	46	study module (2)	28
identification of learning	46	study programme (1)	2
identification of prior learning	46	subunit	27
in-service training	8	teacher	35
instruction (1)	29	teaching (1)	29
instructor	35	traineeship	23
integration training for adult migrants	5	traineeship for university students	23
internship	23	training	1
job placement	23	training based on a training agreement	21
labour market training	9	training programme	56
learner	34	unit	27
learning	40	vocational competence	48
learning opportunity (1)	2	vocational skill	48
learning opportunity specification	2	work-study (?)	23
lifelong guidance	32	workplace education and training	19
lifelong learning	41	workplace instructor	38
LOS; see studies (1).....	2	workplace tutoring	22

Ruotsinkielinen hakemisto / Svenskt register

Numren i registret anger termpostnumren.

ansvarig arbetsplatshandledare	38	kontinuerligt lärande	42
arbetshandledning	65	kunnande	44
arbetsintroduktion	64	LIA	19
arbetskraftsutbildning	9	livslångt inläring	42
arbetsplatshandledare	38	livslångt lärande	41
arbetsplatshandledning	22	livslångt lärande	42
arbetsplatsutbildare	38	lära sig	40
arbetspraktik	23	lärande	40
behörighet	48	lärande i arbetet	19
behörighet	49	lärande i arbetslivet	19
bransch	55	lärare	35
del av examen	27	läroavtalsutbildning	20
erkännande av kunnande	47	personalutbildning	7
erkännande av tidigare förvärvad kompetens	47	praktik	23
examensdel	27	självständig utbildning	6
examensinriktad fortbildning	4	självständiga studier	6
fackområde	55	skolning	1
fortbildning (1)	8	specialiseringsstudier	18
frivillig utbildning	6	specialiseringsutbildning	18
högskolepraktik	23	studiehelhet (2)	28
IA	19	sökande (3)	34
identifiering av kunnande	46	UA (1)	19
inlärare	34	undervisning (1)	29
inläring	40	utbildning (1)	1
inläring i arbetet	19	utbildning (2)	2
inläring i arbetslivet	19	utbildning på egen hand	6
inläring i yrkeslivet	19	utbildning som grundar sig på utbildningsavtal	21
inskolning	64	utbildning som ordnas på en arbetsplats	19
integrationsutbildning av vuxna invandrare	5	utbildningsområde	54
intygande av yrkeskompetens	72	utbildningsprogram (1)	56
kompetens	44	vuxenutbildning	3
kompetens	48	yrkesområde	55
kompetensområde	56		

Suomenkielinen hakemisto

Hakemiston numerot viittaavat termittietuenumeroihin.

AHOT	47	orientaatiojakso	10
ahotointi	47	osaaminen	44
aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen	47	osaamisala	56
aikuiskoulutus	3	osaamisen todentaminen	72
aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutus	5	osaamisen tunnistaminen	46
ammattillinen työvoimakoulutus	11	osaamisen tunnustaminen	47
ammattillisesti suuntautunut koulutus	75	osaamiskokonaisuus (1)	25
ammattillisesti suuntautunut työvoimakoulutus	11	osaamiskokonaisuus (2)	26
ammattillisia valmiuksia lisäävä koulutus	13	osaamislukitus	58
ammatinvalinta- ja uraohjaus	33	osaamistodistus	51
ammatti	59	pieni osaamiskokonaisuus	77
ammattiala	55	pieni osaamistodistus (?)	77
ammattikorkeakouluharjoittelu	23	pätevyys	48
ammattipätevyys	48	pätevyystodistus	52
ei-tutkintotavoitteinen ammatillinen työvoimakoulutus	13	rekrytointikoulutus	12
.....	13	rekrytoiva koulutus	12
elinikäinen ohjaus	32	rekrytoiva työvoimakoulutus	12
elinikäinen oppiminen	41	sertifikaatti	66
erikoistumiskoulutus	18	sertifioitu osaaminen	45
erikoistumisopinnot	18	sopimus oppisopimuskoulutuksen järjestämisestä; ks. oppisopimuskoulutus.....	20
F.E.C.-koulutus; ks. kehittämiskoulutus.....	15	taito	71
Further Educated with Companies -koulutus; ks. kehittämiskoulutus.....	15	tiedot	70
henkilöstökoulutus	7	tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut	73
jatkuva oppiminen	42	TNO-palvelut	73
kartoitusjakso	10	todennettu osaaminen	45
kehittämiskoulutus	15	todistus (2)	50
KEKO-koulutus	15	toimiala	57
kelpoisuus	49	tutkinnon osa	27
kompetenssi	44	työ	60
korkeakouluharjoittelu	23	työelämässä oppiminen	19
korkeakoulujen erikoistumiskoulutus	18	työharjoittelu (1)	23
kotoutumiskoulutus	5	työharjoittelu (2)	19
kouluttaja	36	työhön perehdyttäminen	64
koulutuksen modulaarisuus	74	työnopastus	65
koulutus (1)	1	työnsuorituspaikka	63
koulutus (2)	2	työpaikalla järjestettävä koulutus	19
koulutusala	54	työpaikalla järjestettävä ohjaus	22
koulutuskokeilu	24	työpaikalla opiskelu	19
koulutusohjelma (1)	56	työpaikalla oppiminen	19
koulutussopimukseen perustuva koulutus	21	työpaikka (1)	62
koulutussopimuskoulutus; ks. koulutussopimukseen perustuva koulutus.....	21	työpaikka (2)	63
koulustarpeen ja soveltuvuuden arviointijakso ...	10	työpaikkakouluttaja	38
kyvykkyys	43	työpaikkaohjaaja	38
lupa	67	työpaikkaohjaus	22
lyhykestoinen koulutus	76	työssä oppiminen	19
moduuli; ks. opintokokonaisuus.....	28	työssäolojakso	79
muuntokoulutus	4	työssäoppiminen	19
ohjaaja	37	työssäoppimisjakso	78
ohjaus	30	työtehtävä	61
ohjausosaaminen; ks. työpaikkaohjaaja.....	38	työtodistus	53
omaehtoinen koulutus	6	työttömyysjakso	80
opettaja	35	työvoimakoulutus	9
opetus	29	työvoimapoliittinen koulutus	9
opintokokonaisuus	28	täydennyskoulutus	8
oppija	34	valmennus	31
oppimaan oppiminen; ks. oppiminen.....	40	valmentaja	39
oppiminen	40	valtiosuus	17
oppisopimuskoulutus	20	valtiosuusrahoitettu työvoimakoulutus	16
		vastuullinen työpaikkaohjaaja	38

Hakemiston numerot viittaavat termittietuenumeroihin.

vertaisoppiminen	68	yhteishankintakoulutus	14
VOS-työvoimakoulutus	16	yhteisöllinen oppiminen	69